

UiT Norges arktiske universitet

Forskningsmelding 2020

Avdeling for forskning, utdanning og formidling, Avdeling for organisasjon og økonomi og Universitetsbiblioteket

*Forsidefoto: Rudi Caeyers-UiT
Layout og trykk: Grafiske tjenester 2021*

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
1. Nøkkeltall – Måltall satt for 2025 i forbindelse med strukturreformen	5
2. Åpen vitenskap	9
3. Rekruttering til forskning	13
4. Ekstern forskningsfinansiering	20
5. Forskningsetikk ved UiT	30
6. Innovasjon	32
7. Status for arbeidet med bærekraft i forskning og innovasjon	35
Figur og tabell	40
Referanseliste	43

Forord

Tema for den årlige meldingen veksler mellom forskning og utdanning. Melding 2020 har forskning som tema. Forskningsmeldinga for 2020 har som intensjon å orientere ledelse og styre om aktiviteter viktig for utviklingen av forskningsområdet ved UiT. Temaene i årets melding er valgt etter innledende diskusjoner med ledelsen for Avdeling for forskning, utdanning og formidling. En felles karakteristikk for temaene er at de er henstand for en kontinuerlig utvikling som hensyntar samfunnsutviklingen nasjonal og globalt. Dette sammen med det faktum at noen tema (åpen vitenskap og rekruttering) ikke tidligere ha vært behandlet særskilt i meldinger gjør at begivenheter innenfor enkelt tema ikke er strengt begrenset til året 2020.

I 2020 ble [statistikkportalen](#) (intranett) etablert. Statistikkportalen er et verktøy som på en enkel måte gir tilgang til styrings- og ledelsesinformasjon til bruk ved egen enhet og for UiT som helhet. Statistikkportalen er et støtteverktøy i virksomhetsprosesser og gir grunnlag for beslutningsstøtte for alle ledere og beslutningstagere. Siden denne som nevnt ligger på organisasjonenes intranett, og dermed ikke har åpen tilgang, har vi valgt å ta ut en del utvalgte nøkkeltall for bruk i meldingen, enten innlemmet i teksten eller som vedlegg.

Den overordnede målsetningen med meldingen er å gi en kondensert fremstilling av aktiviteter innenfor de utvalgte temaene, heller enn å sikre at absolutt alle sider er dekket. Der vi mener leseren potensielt kan ha et større utbytte av innholdet, har vi introdusert lenker til elementer (hos UiT og til eksterne kilder) som er utfyllende for det vi ønsker leseren skal gis en oppdatering på.

Det videre arbeidet

Meldingen gir grunnlaget for oppfølging med mer inngående analyser og forslag til årsakssammenhenger, for å styrke arbeidet med å nå målet om at 25% av den totale økonomien skal tilhøre eksternt finansierte prosjekter. En økning som i hovedsak skal komme fra prosjektfinansiering fra Horizon Europe og Forskningsrådet.

For 25% prosjektet må det etableres en mer omgripende forståelse for at progresjon i en forskerkarriere er synonymt med ekstern evaluering og finansiering av prosjekter. Samtidig, progresjon på individnivå er synonymt med kapasitetsbygging i forskergruppen. Det er derfor nødvendig med individuelle progresjonsplaner for å gjøre forskningsgruppen som sådan konkurransedyktig om eksterne midler. Programmer for forskningsfinansiering krever forskjellig kapasitet hos søker eller søkergrupper for at prosjektforslaget skal komme i betraktning; enkelte programmer krever en solid CV mens andre igjen krever flere PIs, gjerne med en gradient i kapasitet samsvarende med alder for den enkelte PI. Det er et lederansvar å legge til rette for en progresjon i forskningskapasitet hos den enkelte forsker.

Siden 2015 er det over fellesøkonomien investert betydelige midler i nye satsinger, dels som en strukturert satsing (strategisk fond (sf)) og dels utenom (u). De største satsingene er: Tematiske satsinger (sf); Auroa Centres (sf); SFF (sf); SFI (sf); Fellesløft (sf), Befolkningsundersøkelser i Nord (u); Arctic Centre for Sustainable Energy (u); Research Centre for Arctic Petroleum Exploration (u), Centre for New Antibacterial Strategies (u). Et overordnet mål som følge av den utførte forskningen og derigjennom økt forskningskapasitet, er en økning den eksterne prosjektøkonomien. Så langt er det få, om noen, signaler på at satsingen siden 2015 har medført en styrket eksternøkonomi for UiT som helhet.

Årsakssammenhengene er komplekse. Ingen tvil om det. Imidlertid så vil den videre analysen, basert på åpne data og kjente interne prosjektinvesteringer, være det beste grunnlaget for å fremme forslag til videre anvendelse av strategiske midler.

1. Nøkkeltall – Måltall satt for 2025 i forbindelse med strukturreformen

Nina Norum Anda, Øyvind Hjuring Mikalsen og Kristin Lien, SEFU

Kunnskapsdepartementet (KD) ba våren 2019 de institusjonene i UH-sektoren som gjennomgikk fusjoner i samband med strukturreformen i høyere utdanning (2015- 2016), om å lage forslag til gevinstrealiseringsplaner for reformen. UiTs måltall for året 2025 ble satt i samråd med KD, og vedtatt i Universitetsstyret i 2019. I dette kapittelet presenteres utvalgte indikatorer og måltall som ble fastlagt i 2019 innen forskning, samt resultatene så langt.

Tallene er hentet fra [UiTs statistikkportal](#) og fra DBH.

Måltall satt for 2025 og resultatene for 2020

Tabell 1.1 Utvalgte mål i strukturreformen som har indikatorer med måltall for UiT for 2025

Mål og indikatorer	Resultat 2020	Måltall 2025
Vitenskapelig publisering: publikasjonspoeng per faglige årsverk	1,01	1,2
Andel internasjonalt samforfatterskap (%)	59,9	60
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1000 kr)	157	190
Tildeling fra NFR per faglige årsverk (1 000 kr)	101,7	150
Tildeling fra EU per faglige årsverk (1 000 kr)	20,5	25
Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte (%)	72,5	76
Antall avlagte doktorgrader	117	130

Vitenskapelig publisering: publikasjonspoeng per faglig årsverk

Vitenskapelig publisering er en vesentlig del av kunnskapsproduksjonen ved UiT. Publikasjonspoeng brukes av KD som en resultatindikator på både volum og kvalitet for vitenskapelig publisering. Publiseringssindikatoren inngår som en av flere indikatorer i den resultatbaserte forskningskomponenten i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler.

Tabell 1.2 Publiseringspoeng per faglig stilling inkl. ph.d.-studenter

	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	1,02	0,99	0,98	0,97	1,01
NTNU	1,21	1,17	1,21	1,26	1,33
UiB	1,56	1,47	1,56	1,49	1,55
UiO	1,76	1,77	1,84	1,86	1,85
Universiteter	1,31	1,30	1,26	1,28	1,33
Alle institusjoner	1,12	1,12	1,15	1,17	1,22

UiT har sammenlignet med 2019 hatt en økning både i antall publikasjoner (fra 2152 til 2298) og antall publikasjonspoeng (5,7 %: fra 2112,6 til 2233,4 poeng). Forfatterandeler på nivå 2 økte fra 21,2 til 21,6 % samt en økning i andel Open Access artikler fra 76 til 80 %. I tillegg økte UiTs tall for publikasjonspoeng per UFF-årsverk fra 0,97 til 1,01. Imidlertid har de andre institusjonene økt mer slik at UiTs andel av publikasjonspoeng i UH-sektoren gikk ned fra en andel på 7,7 % til 7,6 %. Andelen publikasjonspoeng per UFF-årsverk økte fra 0,97 til 1,01, mens snittet for universiteter totalt gikk opp fra 1,28 til 1,33 se tabell 1.2 og vedlegg 1, s. 40.

Andel internasjonalt samforfatterskap (%)

Internasjonalt samforfatterskap brukes som en indikator på internasjonalt forskningssamarbeid. Økt omfang av internasjonalt samarbeid er en av de vesentligste strukturelle endringene innenfor forskning. Tilgang til forskningsmidler fra internasjonale konkurransearenaer slik som EU er en vesentlig faktor for samarbeid.

UiTs andel av artikler med internasjonalt samarbeid økte i 2020 og ligger over snittet for sektoren. Dermed er måltallet satt for 2025 allerede realisert.

Tabell 1.3 Andel artikler med internasjonalt samforfatterskap (%)

	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	55,7	54,3	57,5	54,9	59,9
NTNU	48,6	50,3	52,7	54,3	57,9
UiB	56,1	59,9	63,9	64,3	62,9
UiO	54,3	56,0	58,0	58,4	60,2
Universiteter	51,5	52,8	55,3	55,7	57,5
Alle institusjoner	51,0	52,2	55,2	55,6	57,8

Samtlige fakultet, med unntak av Jurfak, tar del i denne positive utviklingen. For Jurfaks del er det i vurdering viktig å ha med fakultetets størrelse (23 fakultetsstillinger), der små endringer i tallstørrelse kan gi relativt store utslag på nærmere 25 %.

Tabell 1.4 Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid fordelt på enhetene ved UiT (%)

Enhet	2019	2020
BFE-fak	67,3	68,4
Helsefak	54,65	56,6
HSL-fak	23,26	29,2
IVT-fak	50,9	53,5
Jurfak	19,2	10,7
NT-fak	66,75	68,7
UMAK	32,8	57,5
UB	37,5	31,2

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1 000 kr)

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet omfatter all virksomhet som ikke er fullfinansiert over universitetets grunnbevilgning (bevilgningsfinansiert virksomhet), men som helt eller delvis er finansiert eksternt enten som oppdrag eller som bidrag. Bidrag kommer hovedsakelig fra arenaer der midler lyses ut til finansiering av forskningsprosjekt i en konkurranse, for eksempel Forskningsrådet og EU.

Tabell 1.5 Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1000 kr)

	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	183	141	154	135	157
NTNU	191	175	180	186	180
UiB	118	129	130	147	143
UiO	136	133	134	171	169
Universiteter	153	147	147	161	162
Alle institusjoner	136	133	135	149	149

Perioden sett under ett, har UiT sakkett litt akterut i konkurransen, men UiT hadde en positiv utvikling i 2020. Mye av grunnen til denne positive oppgangen var økt tildeling fra EU, se tabellene 1.6 og 1.7 under.

Tabell 1.6 Tildeling fra Norges forskningsråd per faglig årsverk (1000 kr)

	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	109,0	115,6	125,6	94,1	101,7
NTNU	214,2	230,6	227,3	236,2	201,3
UiB	211,8	207,3	210,9	222,8	210,4
UiO	248,0	265,2	250,1	274,4	256,3
Universiteter	188,2	196,4	175,3	180,8	165,5
Alle institusjoner	145,3	150,3	149,6	155,5	141,3

Tabell 1.7 Tildeling fra EU per faglige årsverk (1 000 kr)

	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	9,5	11,8	9,0	18,9	20,5
NTNU	30,3	36,6	42,0	36,1	31,2
UiB	36,7	47,7	46,2	51,9	58,7
UiO	44,5	40,4	41,8	47,4	58,6
Universiteter	29,1	30,5	28,3	30,3	32,4
Alle institusjoner	21,1	22,5	23,7	25,0	27,1

Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte (%)

UiT har siden 2009 gjennomgått fire fusjoner med høyskoler: HiTø i 2009, HiF i 2013 og HiH og HiN i 2016. I 2008 hadde UiT en andel i førstestilling på 87,26 %. I etterkant av fusjonene har det vært utfordringer med å reetablere andelen på 87 %, se tabell 1.8.

Tabell 1.8 Andel årsverk i førstestilling av faglige stillinger (%)

	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	71,0	70,8	72,2	72,9	72,5
NTNU	77,3	77,8	77,1	78,2	79,0
UiB	91,8	91,6	90,7	91,2	90,3
UiO	90,5	90,9	91,3	90,8	91,4
Universiteter	80,4	80,8	77,9	78,5	79,3
Alle institusjoner	72,8	73,6	74,0	74,7	75,4

UiT er en institusjon med mange profesjonsutdanninger der undervisningskravene er omfattende, og det vil derfor være et relativt stort behov for lektorer. Likevel er det viktig at UiT jobber mot måltallet gjennom kvalifiseringstiltak og rekruttering.

UiT er i gang med å etablere ny rammeplan; Helhetlig karriereplanlegging og forventninger til vitenskapelige ansatte. Målsetningene med rammeverket er økt andel ansatte med førstestillingskompetanse. Rammeverket består blant annet av: forventningsavklaringer for vitenskapelige ansatte; maler for karriereplan og karrieresamtaler; lederopplæring samt virkemiddelapparat for karriereutvikling; en digital karriereportal.

Antall avlagte doktorgrader

Antall avlagte doktorgrader har ligget stabilt de siste fire årene, se tabell 1.9. Måltallet mot 2025 er 130 disputaser i året. Gjennomstrømmingen på ph.d.-utdanningen har vært ei utfordring i mange år. Det tas opp et økende antall ph.d.-studenter, men til tross for dette er antall avlagte doktorgrader relativt stabilt. Det ble i 2018 satt i gang en rekke tiltak for å øke gjennomstrømmingen, med blant annet krav til minimum to veiledere i hvert prosjekt; obligatorisk midtveisevaluering; obligatorisk veilederopplæring og krav til at fagmiljøer/veiledere som kan vise til høy gjennomstrømming skal prioriteres når fakultetene fordeler ph.d.-stillinger. For å øke gjennomstrømmingen har fakultetene samtidig jobbet med tiltak tilpasset deres virksomhet. Det er i organisasjonen forventninger til at tiltakene over tid vil gi økt gjennomstrømming. En positiv merknad for 2020 er at UiT, til tross for korona-pandemien, ikke hadde en markant nedgang i antall disputaser. Nye rutiner for digital organisering av disputaser ble raskt etablert, digitale hjelpemidler ble tatt i bruk og disputaser ble gjennomført ved alle fakultet.

Tabell 1.9 Antall avlagte doktorgrader ved UiT

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
UiT	101	104	118	118	120	117

2. Åpen vitenskap

Tanja Larsen (SEFU), Per Pippin Aspaas (UB), Jan Erik Frantsvåg (UB) og Leif Longva (UB)

Forskningsmelding 2018 omhandlet åpen tilgang. Siden da er begrepet åpen vitenskap blitt utvidet til også å omfatte blant annet åpen tilgang til vitenskapelige metoder, verktøy og data. Åpen tilgang til data, forskningsresultater/publikasjoner, ph.d.- og studentoppgaver, og digitale læringsressurser er hovedelementet i satsningen på åpen vitenskap. UiT har i sin strategi mål om å være ledende på feltet. Sentralt i dette arbeidet er DORA-erklæringen - The San Francisco Declaration on Research Assessment. Fra 2018 er DORA-prinsippene innarbeidet i rutiner for opptak, tilsetting og opprykk til stillinger, bedømmelse av doktorgrader, og midler fra strategisk fond.

Vitenskapelige publikasjoner

Prinsipper for åpen tilgang: "UiTs ansatte og studenter skal publisere i kanaler som gir friest mulig tilgang til publikasjonene. Publikasjonskanalen skal enten gi åpen tilgang på egen plattform (såkalt gull åpen tilgang) eller ha en god politikk med hensyn til egenarkivering (såkalt grønn åpen tilgang). Åpne publiseringskanaler skal velges fremfor lukkede kanaler under forutsetning av faglig forsvarlighet" ¹

Noen begreper:

Gull OA: OA i regi av utgiver. Det finnes flere typer

- Gull OA i OA-tidsskrifter hvor forfatterne publiserer gratis (noen ganger omtalt som Diamond OA)
- Gull OA i OA-tidsskrifter hvor forfatterne må fremskaffe betaling for utgiverens tjenester, gjerne kalt Article Processing Charge (APC)
- Gull OA i abonnementstidsskrifter, kalles gjerne Hybrid.

Grønn OA: OA i regi av forfatter. Dette skjer gjennom egenarkivering i et institusjonelt vitenarkiv som Munin eller et fagspesifikt vitenarkiv som f.eks. Arxiv. I statistikkene i Tilstandsrapportene skiller man mellom

- Grønn åpen, dvs. at man både ser i Cristin at det er lastet opp fulltekst, og man finner en åpent tilgjengelig fulltekst på nett, og
- Grønn deponert, dvs. at man ser i Cristin at det er lastet opp fulltekst, men ikke finner en åpent tilgjengelig fulltekst på nett

Tabell 2.1 Utvikling i andel OA publikasjoner 2018–2020

År	Andel grønn åpen	Andel grønn deponert	Andel hybrid	Andel gull	Andel ikke åpen tilgang
2018	31,2%		7,7%	32,3%	28,8%
2019	10,2%	31,5%	12,2%	34,8%	11,2%
2020	14,6%	13,9%	25,1%	39,4%	6,9%

Statistikkene publisert i *Tilstandsrapporter for høyere utdanning for årene 2018-2020* viser en positiv utvikling for UiT mht. åpen tilgang (OA) til publikasjoner. Andelen vitenskapelige publikasjoner som ikke er åpent tilgjengelig for 2020 (6,9 %) er også den laveste blant institusjonene. Andelen Gull OA er høyest blant de større institusjonene. Når det gjelder Hybrid, har de andre store institusjonene høyere andel. Veksten i Hybrid kan ses i sammenheng med etableringen av de nasjonale UNIT-avtalene (2020-∞), hvor Hybrid tilnærmet automatisk finansieres. Siden 2018 har UiT etablert rutiner for at forfattere bes laste opp fulltekst av publikasjonen som kan deponeres i Munin. Gull og Hybrid har vært avgjørende for at UiTs OA-andel har vokst sterkt de senere årene. Skal dette videreføres er det avgjørende at både Gull og Hybrid finansieres.

¹ https://uit.no/Content/624071/cache=20192803125259/Prinsipper%2Bfor%2B%C3%A5pen%2Btilgang%2Btil%2Bvitenskapelige%2Bpublikasjoner%2Bved%2BUiT_vedtatt%2B07022019.pdf

UiTs publiseringsfond

For å gjøre forskning mest mulig tilgjengelig, etablerte UiT i 2011 et fond for forfatterbetaling i Open Access-tidsskrifter. Ordningen gjelder tom. 2022.

Tabell 2.2 Oversikt Publiseringfondet 2011-2020²

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Forpliktet beløp (hele tusen kr)	157	326	737	1233	1453	2205	2600	3737	4001	7099
Antall artikler	23	38	69	94	98	134	169	212	201	340
Gjenstår								4	16	81

Både for forfatterne og for administreringen av fondet fungerer UNIT-avtalene, og lignende lokalt inngåtte avtaler godt, vi arbeider med å sette i verk flere avtaler.

UiT som utgiver

Ved UiT er det etablert (2003) infrastruktur for vitenskapelige utgivelser - Septentrio Academic Publishing (SAP), med en jevn økning i bruken. UiTs prinsipper for åpen tilgang angir at innen 2022 skal alle publiseringskanaler der UiT er utgiver eller medutgiver ha åpen tilgang³. Alle utgivelser ved UiT er Open Access.

Gjennom SAP utgis det i dag 11 tellende⁴ tidsskrift, hvor redaksjonene er forankret i UiTs fagmiljøer. I tillegg utgis det en rekke interne serier med faglig, men ikke fagfellevurdert materiale som bør sikres ivaretagelse og åpen tilgjengelighet. Det arbeides også med digitalisering og tilgjengeliggjøring av historiske serier. Tidsskriftene og seriene som publiseres via SAP blir lest, og kan vise til mellom 20 000 og 120 000 nedlastinger i 2020, avhengig av tidsskrift.

Munin - UiTs åpne vitenarkiv

Vårt vitenarkiv ble lansert i 2006, som et åpent arkiv for tilgjengeliggjøring av vitenskapelige arbeider av ansatte og studenter. Metadata i Munin gir publiseringsdata (DOI, tidsskrift, osv.) for dokumentet.

Tabell 2.3 Innholdet i Munin for årene 2016–2021:

Dokumenttype	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ⁵⁾
Mastergradsoppgaver	789	735	756	702	674	17
Mastergradsoppg. % 1)	83 %	76 %	80 %	77 %	71 %	49 %
Doktoravhandlinger	89	99	105	113	117	66
Dr.avhandlinger % 1)	86 %	84 %	88 %	94 %	100 %	97 %
Tidsskriftsartikler ^{2) 3)} fagfellevurdert	736	963	1146	1497	1565	73
Andre tidsskriftsartikler ^{2) 3)}	40	49	73	120	39	3
Forskningsrapport ^{2) 3)}	32	19	35	38	30	1
Annet ³⁾	133	101	87	104	63	2
Sum	1819	1966	2202	2574	2488	162

1. Prosentandel av alle godkjente oppgaver/avhandlinger som er gjort tilgjengelig i Munin.
2. Dokumenttype som definert i Cristin.
3. Det er per 1. juni 2021 mange artikler og andre dokumenttyper som ligger i kø i arbeidslista til Munin. Tallene, især for 2020 og 2021, vil derfor vokse.

² «Gjenstår» i ovenstående tabell er artikler det er innvilget støtte til, hvor artiklene ennå ikke er ferdig med den redaksjonelle prosessen. Erfaringsmessig vil noen av disse artiklene falle bort, og ikke medføre utbetalinger

³ https://uit.no/Content/624071/cache=20192803125259/Prinsipper%2Bfor%2B%C3%A5pen%2Btilgang%2Btil%2Bvitenskapelige%2Bpublikasjoner%2Bved%2BUiT_vedtatt%2B07022019.pdf

⁴ Tidsskrift som har nivå 1 eller nivå 2 i kanalregisteret

⁵ Tall pr 1. juni, 2021

Forslag til tiltak - Vitenskapelige publikasjoner

UiT kan vise til gode resultater for åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner. Imidlertid, for å nå de nasjonale målene, for 2024 må arbeidet videreføres og utvikles. Både budsjettfordelingen må endres, og DORA-prinsippene må følges opp. Dokumentet *Prinsipper for åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner* revideres, dette blir sak i universitetsstyret 2021-22.

Digitale undervisningsressurser

I henhold til UiTs *strategi* skal vi tilby utdanning med kvalitet på høyt nivå, med bredde og mangfold i det samlede utdanningstilbudet. Målet skal nås blant annet ved å utvikle og ta i bruk pedagogiske virkemidler og studentaktive læringsformer som fasiliteter fleksible og nettstøttede undervisningsformer. [Digitaliseringsstrategi](#) fastsetter bruk av kvalitetssikrede digitale løsninger for å bedre utdanningskvaliteten. Som et ledd i arbeidet med [åpen vitenskap](#) skal vi legge til rette fordeling av undervisningsmateriale. [Prinsipper og retningslinjer for produksjon og bruk av digitalt undervisningsmateriale](#) ble vedtatt av styret i januar 2021 (sak S 6/21).

Forslag til tiltak

For å møte satsninger vil det være behov for utvikling av infrastruktur, særlig for lagring og deling av digitale læringsobjekter/undervisningsmaterie. UNIT har i samarbeid med sektoren konkludert med at det skal satses på en nasjonal løsning. Løsningen skal piloteres ved UiT.

Forskningsdata

God forvaltning og deling av forskningsdata ønskes etablert som et universelt prinsipp forankret i verdien av økt gjennomsiktighet og kvalitet i forskningen [Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata er vedtatt av styret](#) og *Videreutvikling av satsning på åpne forskningsdata* var del av UiTs virksomhetsplan for 2020.

Tilgjengeliggjøring av sikre basistjenester for behandling, lagring og arkivering av forskningsdata gjennom oppdaterte og kvalitetssikre infrastrukturer er avgjørende for dette arbeidet. UiT har etablert støtte til forskere og studenter i forvaltning av forskningsdata, slik at disse kan gjøres så [FAIR](#) (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) som mulig.

Arkivløsninger

Arkiv for forskningsdata (UiT ORD) ble lansert i september 2016 for arkivering og tilgjengeliggjøring av data.⁶ I tillegg, TROLLing som et fagspesifikt dataarkiv for lingvistikk lansert i 2014. TROLLing aksepterer datasett fra forskere verden over – ikke bare fra UiTs egne studenter og forskere.

I 2017 ble DataverseNO lansert med invitasjon om partnerskap i sektoren. Per 2020 er det ni partnere: UiT, HVL, INN, NMBU, NORD, NTNU, UiA, UiB og UiS. Hele DataverseNO ble i mars 2020 sertifisert av Core Trust Seal (<https://www.coretrustseal.org/>), som en internasjonal akkreditering for åpne data.

⁶ Ifølge Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT gjelder det alle data så fremt det ikke er juridiske, etiske, sikkerhetsmessige eller kommersielle grunner til å holde dataene lukket.

Kuratering av data

Datasett blir rutinemessig gjenstand for kvalitetssikring før det publiseres i UiT Open Research Data. For å sikre kvalitet på kurateringen av data er en kursrekke utarbeidet innen ORD-samarbeidet. Opplæring i datahåndtering gis også i en rekke andre sammenhenger.

Elektronisk labnotatbok (ELN) - RSpace

Det elektroniske labjournalverktøyet RSpace ble gjort tilgjengelig for fagmiljøer våren 2021. Verktøyet fasiliteterer håndteringen av data i innsamlingsfasen og bidrar til arkivering og åpen deling av data i etterkant. RSpace er så langt tatt i bruk av rundt 12 forskningsgrupper med i alt 95 medlemmer.

Statistikk

Per 2020 hadde UiT Open Research Data 631 datasett, herav 61 datasett publisert i 2020, se vedlegg 2, s. 40. 402 av datasettene tilhører en samling med månedlige tidsserie-data (ionosonde-data) fra Tromsø Geofysiske Observatorium, for perioden fra 1984 til dagens dato.

Statistikken viser også at forskningsdataene i DataverseNO blir gjenfunnet. Nedenfor vises en tabell over antall publiserte datasett i DataverseNO, akkumulert, og antall filnedlastinger per år, siden publiseringen av de første datasetten (i TROLLing) i 2014.

Tabell 2.4: Antall datasett tilgjengelig i hele DataverseNO per 31.12. det aktuelle kalenderåret, og antall filnedlastinger det angitte år.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall datasett i DataverseNO	21	32	63	100	301	672	854
Antall artikler	3203	2065	2842	4664	18238	16377	72795

Open Polar - søketjeneste for åpen faglitteratur og forskningsdata

Det er nødvendig å bygge gode søketjenester hvor all åpent tilgjengelig, forskningsbasert kunnskap presenteres så systematisk og brukervennlig som mulig. Søketjenesten Open Polar (The Global Open Access Portal for Research Data and Publications on the Arctic and Antarctic) er et egenfinansiert prosjekt i samarbeid med Norsk polarinstitutt. Open Polar er basert på åpen kildekode og presenterer åpent tilgjengelig faglitteratur og forskningsdata, tematisk avgrenset til Nordområdene og Antarktis.

Open Polar legger til rette for forskningsbasert utdanning og forvaltning, og er et verktøy for forskere, forvaltning og allmenheten. Tiltaket styrker UiTs rolle som støttespiller for åpen vitenskap og støtter opp om den strategiske satsningen som nordområdeuniversitet.

Forslag til tiltak

Å motivere til god datahåndtering, inkludert arkivering i tråd med FAIR-prinsippene, er viktig for å få forskerne til å legge nødvendig innsats i dette arbeidet. I DORA-erklæringen heter det at datasett bør vurderes som selvstendige forskningsbidrag som skal inngå i forskerevalueringen. Det er derfor viktig å løfte bevisstheten om hva DORA sier om dataarkivering.

Per i dag er Cristin (nasjonalt system for registrering av publikasjoner) ikke tilpasset registrering av forskningsdata. Et nasjonalt vitenarkiv (NVI), som tar opp i seg Cristin utvikles. UiT bør arbeide for å få på plass en måte å registrere forskningsdata i NVI-systemet.

3. Rekruttering til forskning

Anne Fismen, Gro Mette Meyer og Kjersti Steffenak, (SREK)

«UiT skal være en attraktiv arbeidsgiver med konkurransedyktige vilkår og en rekrutteringspolitikk som vektlegger kvalitet, trygge arbeidsvilkår og faste stillinger»

UiT forpliktet seg til Charter & Code-prinsippene i 2010 som insitament for å skape et attraktivt europeisk forskningsmiljø. The European Charter for Researchers og The Code of Conduct for Recruitment (Charter & Code) angir prinsipper som spesifiserer roller, ansvar og rettigheter for forskere, arbeidsgivere og finansieringskilder. Siden 2012 har UiT hatt EU-kommisjonens godkjenning og tilgang til å bruke logoen HR Excellence in Research. For å beholde sertifiseringen må handlingsplaner revideres hvert tredje år.

Ti av de 40 prinsippene knytter seg direkte til rekruttering og utvelgelse, og skal sikre at prosessene er åpne, transparente og skjer etter kvalifikasjonsprinsippet. Prinsippene blir i stor grad oppfylt gjennom norsk lovverk og UiTs utfyllende bestemmelser.

Tiltak for rekruttering knytter seg til virksomhetsplanen og andre etablerte handlingsplaner, så som handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering. De viktigste tiltakene knytter seg til mål og strategier for å forbedre rekruttering til vitenskapelige stillinger, og sikre at postdoktorstillinger brukes etter intensjonen.

Stillinger som rekrutterer til forskning og forskningsbasert undervisning

Tre ulike kategorier vitenskapelig ansatte rekrutterer til forskning og forskningsbasert undervisning: professor/førsteamanuensis-, postdoktor/forsker- og stipendiatstillinger.

Den første kategorien er i hovedsak fast ansatte og representerer forankringen, og bidrar med erfaring og kompetanse inn i forskning og utdanning. Innstegsstillinger utlyses innen denne kategorien, som førsteamanuensis på seksårige åremål.

Postdoktor/forsker kategorien representerer kompetanse inn i forskningsprosjekter og mulig rekrutteringsgrunnlag for faste stillinger. Forskerstillinger er i all hovedsak knyttet til eksternfinansierte prosjekter, mens postdoktorstillinger finansieres både gjennom eksterne prosjektmidler og gjennom bevilgningsøkonomien, og da som bidrag inn i større strategiske satsninger. Postdoktor er åremålsstillinger med finansiering fra to til fire år.

Stipendiatstillinger utgjør både en kilde til videre rekruttering i academia, og som del av UiTs bidrag inn i eksternfinansierte strategiske satsninger. Stipendiatstillinger er også et viktig virkemiddel i kvalifiseringsløpet til postdoktorer og førsteamanuenser. Den største andelen stipendiatstillinger er finansiert gjennom bevilgningsøkonomien, mens en mindre andel er finansiert gjennom eksterne prosjektmidler. Stipendiatstillinger er utdanningsstillinger på tre eller tre + ett år der det ene året utgjør pliktarbeid.

Utlyste stillinger og søkertall

UiT mangler verktøy for oversikt og statistikk for ulike stillingstyper, søkertall og kvalifiserte søkere. Omtalen her baserer seg på rapporter fra rekrutteringsportalen Jobbnorge.no og personalsystemet Paga, i kombinasjon med manuelle tellinger og beregninger. Oversiktene sier noe om mulige trender og utfordringer. Merk at tallene for utlyste stillinger i 2020 ikke er identisk med antall ansettelser i 2020. Dette skyldes at noen ansettelser i 2020 er basert på utlyste stillinger i 2019, og noen utlyste stillinger i 2020 vil medføre ansettelser først i 2021.

I 2020 ble det lyst ut 386 vitenskapelige stillinger: 165 stipendiatstillinger; 64 postdoktorstillinger; resterende 157 stillinger inkluderte alle øvrige typer vitenskapelige stillinger fra professor, forskere til universitetslektor/høgskolelærer.

Stillingene hadde gjennomsnittlig 16 søkere, hvorav 35 % kvinner. Søkerne hadde 136 ulike nasjonaliteter, der 33 % var norsk. De tre nasjonalitetene med flest søkere utenfor Norge var India, Iran og Pakistan.

Samlet i de tre kategoriene er om lag 63 % av alle ansatte norske. De tre landene med flest ansatte utenom Norge er Tyskland, Sverige og India. Det er blant postdoktorer vi rekrutterer flest fra andre land enn Norge. Om lag 25 % av ansatte postdoktorer er norske, de øvrige er fra 47 ulike nasjoner, der India, Tyskland og Spania utgjør majoriteten. For stipendiater er 54 % norsk, mens de øvrige er fra 56 ulike nasjoner, der Tyskland, India og Russland utgjør majoriteten.

I tillegg til utlyste stillinger ansatte vi også direkte i 37 stillinger, hovedsakelig postdoktor/forsker knyttet til eksternt finansierte prosjekter.

Tabell 3.1 Ansettelser ved UiT innen tre utvalgte kategorier¹

Ansettelser 2020	Direkte ansettelse	Utlyst stilling	Totalt
Professor/førsteamanuensis	4	96	100
Innstegsstilling (førsteamanuensis)		2	2
Postdoktor/forsker	24	74	98
Stipendiat	9	165	174
	37	337	374

Tabell 3.2 Søkere til utlyste vitenskapelige stillinger ved UiT²

Utlyste stillinger 2020	Antall utlyste stillinger	Søkere	Kvinner	Gj.sn. antall søkere pr stilling	Andel kvinnelige søkere
Stipendiatstillinger	165	4149	1345	25	32%
Postdoktor Øvrige vit.stillinger	221	2159	854	10	40%
TOTAL	386	6308	2199	16	35%

¹JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/> og manuell statistikk

²JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/>

Utviklingstrekk

I løpet av de siste ti årene har det vært en betydelig vekst når det gjelder antall stillinger innenfor alle de tre kategoriene professor/førsteamanuensis-, postdoktor/forsker- og stipendiatstillinger. Økningen har vært størst for førsteamanuensis og professor.

Tabell 3.3 Utvikling i antall ansatte professor, førsteamanuensis, postdoktor, forsker og stipendiat 2010 til 2020³

Antall årsverk	2010	2015	2020	Endring 10 år
Professor	220	284	375	70%
Førsteamanuensis	212	304	400	88,4%
Postdoktor	107	101	141	32,1%
Forsker (pH stillingskode 1109)	77	84	116	50,5%
Stipendiat	357	418	533	49,3%

Tabell 3.4 Årsverk for postdoktor, forsker og stipendiat fordelt på finansieringskilder⁴

Årsverk 2020	Bevilgnings- økonomi	Eksternt finan- siert	Total
Postdoktor	51 (36%)	90 (64%)	141
Forsker (pH stillingskode 1109)	38 (33%)	78 (67%)	116
Stipendiat	459 (86%)	74 (14%)	533

Stipendiatstillinger

UiT har 533 årsverk i stipendiatstillinger i 2020. Av disse er 459 årsverk (86 %) finansiert over bevilgningsøkonomien og 74 årsverk (14 %) av eksterne midler. UiT har hatt en økning på 49,3 % i antall årsverk stipendiatstillinger fra 2010 til 2020. Per 2020 er kvinneandelen 57 %. Antall kvinner ansatt varierer med fagområde hvor Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak) har 74% kvinner i stipendiatstillinger, mens Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak) har 35 % kvinner.

I 2020 lyste UiT ut 165 stipendiatstillinger. De utlyste stillingene hadde gjennomsnittlig 25 søkere pr stilling, hvorav 32 % var kvinner.⁵ Stillingene lyses ut nasjonalt og internasjonalt.

149 av 165 stillinger endte med ansettelse etter første utlysning. Ni stillinger endte med stans fordi kvalifiserte søkere takket nei til tilbud. Ved sju av utlysningene (4 %) fant man ikke kvalifiserte søkere. Stilling som ikke blir besatt lyses ut på nytt. Kun en stipendiatstilling utlyst i 2020 endte med en tredje utlysning.⁶

³NSD-DATABASE FOR STATISTIKK OM HØGRE UTDANNING. <https://dbh.nsd.uib.no/statistikk/>

⁴NSD-DATABASE FOR STATISTIKK OM HØGRE UTDANNING. <https://dbh.nsd.uib.no/statistikk/>

⁵JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/>

⁶JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/> og manuell statistikk

Tabell 3.5 Utlyste stipendiatstillinger og søkere fordelt på fakultet⁷

Fakultet	Stipendiat- stillinger	Søkere	Kvinner	Gj.sn. antall søkere pr stilling	Andel kvinnelige søkere
BFE-fak	28	758	290	27	38%
Helsefak	44	827	380	19	46%
HSL-fak	24	392	180	16	46%
IVT-fak	7	284	43	41	15%
Jurfak	6	72	28	12	39%
NT-fak	53	1788	410	34	23%
UMAK	3	28	14	9	50%
TOTAL/Andel	165	4149	1345	25	32%

Postdoktorstillinger

UiT hadde 141 årsverk i postdoktorstillinger i 2020. Av disse er 51 finansiert over bevilgningsøkonomien, og 90 årsverk er finansiert av eksterne midler. I perioden 2010-2020 har det vært en økning i antall årsverk på 32 %. Per 2020 er andelen kvinner 48 % i postdoktorstillinger, med en betydelig variasjon: 70 % ved HSL-fak og 29 % ved NT-fak.

I 2020 lyste vi ut totalt 64 postdoktorstillinger, mens 11 (14,7 %) ble ansatt direkte. Totalt 75 ansettelses ble gjort i 2020.

Rekruttering av og karriere for yngre forskere i UH-sektoren er under diskusjon. Nasjonale undersøkelser (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning, NIFU) i 2015, 2019 og 2021 og flere utvalg (Underdalsutvalget og Stillingsstrukturutvalget) har kartlagt og diskutert vilkår for både postdoktor- og forskerstillingene.

Rekrutteringsstillinger tildelt over Statsbudsjettet

Rekrutteringsstillinger er begrepet som brukes om stipendiat- og postdoktorstillinger tildelt over Statsbudsjettet, som videre fordeles til enhetene av Universitetsstyret.

UiT hadde per februar 2019 365 rekrutteringsstillinger, hvorav 340 stipendiatstillinger og 25 postdoktorstillinger. Over revidert nasjonalbudsjett 2020 fikk vi tildelt ytterligere 23 stillinger. Universitetsstyret refordeler hvert år rekrutteringsstillingene til fakulteter/enheter. En andel fordeles ut fra strategiske hensyn, og skal bidra til å realisere UiTs strategi "Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2022" gjennom å belønne fagmiljø som søker ekstern finansiering fra kilder som EU og Forskningsrådet. Antall rekrutteringsstillinger vil ikke nødvendigvis tilsvare årsverk finansiert over bevilgningsøkonomien, da tidsperioder kan være forskjøvet, og enhetene i tillegg finansierer stipendiatstillinger utenfor den poolen som tildeles av Universitetsstyret.

En andel av stillingene fordeles mellom fakultetene ut fra en vedtatt fordelingsnøkkel. Utover dette er noen fakulteter forpliktet til å dekke en andel av rekrutteringsstillingene over egen ramme, kalt

⁷JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/>

historiske stillinger. De nøkkelfordelte og historiske stillingene kan fakultetene fordele uten spesifikke tematiske føringer. Fra og med 2021 opphører ordningen med historiske stillinger.

Totalt er 102 rekrutteringsstillinger fordelt gjennom ulike vedtak fra Universitetsstyret med finansieringstart i 2020. Per mai 2021 er 84 av de 102 stillingene besatt. Av de 18 ubesatte stillingene er ni fremdeles i prosess, mens for ni er det ikke startet ansettelsesprosess selv om finansiering er gitt fra og med 2020.⁸

Øvrige vitenskapelige stillinger og søkere

Med øvrige vitenskapelige stillinger mener vi alle vitenskapelige stillinger foruten stipendiatstillinger. UiT har 1683 årsverk i vitenskapelige per 2020, hvorav kvinneandelen er 49 %.⁹ Det ble i 2020 lyst ut 221 i denne kategorien, med gjennomsnittlig ti søkere pr stilling, hvorav 40 % kvinner.¹⁰

Tabell 3.6 Utlyste øvrige vitenskapelige stillinger og søkere, fordelt på fakultet¹¹

Fakultet	Øvrige vit. stillinger	Søkere	Kvinner	Gj.sn. antall søkere pr stilling	Andel kvinnelige søkere
BFE-fak	31	412	131	13	32%
Helsefak	83	574	281	7	49%
HSL-fak	52	490	291	9	59%
IVT-fak	9	129	26	14	20%
Jurfak	4	17	7	4	41%
NT-fak	32	450	71	14	16%
UDIR	1	4	1	4	25%
UMAK	9	83	46	9	55%
TOTAL/Andel	221	2159	854	10	40%

Kilde: Jobbnorge.no

Profesjonsfagene

UiT har mange profesjonsutdanninger der undervisningskravene er omfattende. Flere av disse har utfordringer knyttet til rekruttering av ansatte, både med førstestillingskompetanse og lektorkompetanse. Dette har flere årsaker, men en hovedårsak ligger nok i konkurransesituasjonen mellom universitet og helsevesen, skole og næringsliv, og hva universitetet vektlegger når lønn vurderes.

Tabell 3.7 Søkere til øvrig vitenskapelige stillinger – profesjonsfag

Fakultet	Vit. stillinger	Søkere	Kvinner	Gj.sn. antall søkere pr stilling	Andel kvinnelige søkere
Helsefak	58	344	183	6	53%
HSL-fak	24	118	93	5	79%
Jurfak	4	17	7	4	41%
NT-fak	6	35	3	6	9%
SUM/Andel	92	514	286	6	56%

Utlyste stillinger ved lærerutdanning, psykologi, helse og omsorg, klinisk medisin, flygerutdanning, barnevern, odontologi, farmasi og jus

⁸JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/> og manuell statistikk

⁹NSD-DATABASE FOR STATISTIKK OM HØGRE UTDANNING. <https://dbh.nsd.uib.no/statistikk/>

¹⁰JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/>

¹¹JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/>

Innstegsstilling (Tenure track)

Ansettelse på innstegsvilkår har som formål å legge til rette for rekruttering av fremragende faglig personale til faste professorstillinger. Ved UiT benyttes ordningen med innstegsstillinger til utlysning av førsteamanuensisstillinger.

UiT har lyst ut totalt ni innstegsstillinger siden 2016, hvorav to stillinger ble lyst ut i 2020. Antall søkere til stillingene har vært på samme nivå som for øvrige vitenskapelige, dvs 11 søkere per stilling. Ingen kandidater har så langt fullført innstegsperioden.¹²

Forsker

UiT har 117 årsverk i kategorien forskerstillinger (med doktorgrad) i 2020, hvorav 40 % er i midlertidig stilling. Av de 117 årsverkene er 78,4 årsverk finansiert av eksterne midler og 37,75 årsverk finansiert over bevilgningsøkonomien. Antall årsverk i forskerstillinger økt fra 77 til 117 i perioden 2010-2020.¹³

I 2020 lanserte vi en handlingsplan for reduksjon av midlertidige ansettelser. Hovedregelen er fast ansettelse dersom ansettelsesforholdet har en varighet over to år. Postdoktor og stipendiat er unntatt for denne regelen.

Karrierevei for postdoktorer og forskere ved UiT

Av 183 ansatte i postdoktor- og forskerstilling i 2015 har 57 fortsatt stilling ved UiT i 2020. Av de 57 er 32 ansatt i stilling som førsteamanuensis og fire er ansatt som professor.

NIFU-undersøkelsen 2020 viser at postdoktorene gis begrensede muligheter til å opparbeide de undervisningskvalifikasjoner som kreves for professorkompetanse. Forskriften om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor er under vurdering, og det vil sannsynligvis komme endringer i løpet av 2021/2022.

Oppsummering

I tråd med prinsippene i norsk lovgivning og forpliktelser i henhold til EUs *HR Excellence in Research* gjennomføres de fleste rekrutteringsprosessene som åpne gjennom utlysning og konkurranse basert på kvalifikasjonsprinsippet. Under 10 % av ansettelsene skjer uten utlysning, og er i all hovedsak knyttet til eksternt finansierte prosjekter. Direkte ansettelser er mest vanlig i postdoktor og forsker kategorien av stillinger.

Utlyste stillinger har gjennomsnittlig 25 søkere til stipendiatstillinger og 10 til øvrige vitenskapelige stillinger, mens til profesjonsutdanningene er det kun seks søkere. Mens søkermassen vår viser over 60 % fra andre land enn Norge og 35 % og 40 % kvinneandel i søkermassen til henholdsvis stipendiat og øvrige vitenskapelige stillinger, så viser faktisk ansatte at 63 % er norsk og kvinneandelen er 49 %.

Rekrutteringsutfordringene varierer mellom de ulike fagområdene, både med hensyn til kvalifiserte søkere og kjønn. Det vil derfor være en rekke ulike tiltak som kan bidra til å bedre rekrutteringen.

¹²JOBBSØKERPORTAL <https://www.jobbnorge.no/>

¹³NSD-DATABASE FOR STATISTIKK OM HØGRE UTDANNING. <https://dbh.nsd.uib.no/statistikk/>

Fra bedre behovsanalyser, som kan bidra til formulering av mer presise utlysningstekster, og aktiv bruk av letekomitéer, til informasjon og oppfølging av søkere, både norske og utenlandske. I tillegg til tydeliggjøring av hva UiT kan tilby som arbeidsgiver, våre fagmiljø og mulighet for faglig utvikling og karriere. En nærmere kartlegging av de ulike fagområdenes utfordringer og utvikling av tiltak som forbedrer søkermassen for mer målrettet rekruttering, vil også være i tråd med våre forpliktelser i Charter and Code.

Forslag til tiltak

- Synliggjøre og aktivt markedsføre UiT som attraktiv arbeidsgiver / Employer Branding
- Gjennomføre en kartlegging av sentrale utfordringer knyttet til rekruttering til de ulike fagområdene
- Øke kvalitet på rekrutteringsprosessene, gjennom bedre planlegging og behovsanalyser
- Etablere gode mottaksrutiner for vitenskapelige ansatte, og da primært for utenlandske ansatte

4. Ekstern finansiering

Theresa Mikalsen, Inger Lin Uttakleiv Ræder og Kata Bohus, (SEFU)

Ekstern prosjektf finansiering er avgjørende for utvikling av forskningen som gjøres ved UiT, og det er derfor viktig for å sikre at forskningsmiljøer er aktive og lykkes på eksterne arenaen. Tabellene under viser de totale og differensierte bidrags- og oppdragsinntektene i perioden 2014-2020 (tabell 4.1 og 4.2), samt den fakultetsvise differensierte inntektene for 2020 (se vedlegg 4 s. 42.)

Tabell 4.1 Bidrag- og oppdragsinntekter (2014 – 2020)

	Bidrags- og oppdrags- inntekter (1000kr)	Prosentdel av totale inntekter	Bidrags- og oppdrags- inntekter per UFF årsverk (1000 kr)
2014	559212	18,80%	341,1
2015	617123	20%	299,9
2016	634781	17,25%	315,8
2017	601357	15,94%	291,5
2018	678856	17,01%	318,9
2019	632622	16,05%	284,8
2020	696041	15,78%	307,4

Kilde: SØKI

Tabell 4.2 Differensierte bidrags- og oppdragsinntekter (absolutte tall) i perioden 2014-2020

	Forsknings- rådet	Statlig etater	EU- midler	Kommunale	Næringsliv	Stiftelser og org.	Andre	Gaver
2014	204711	211379	25857	23397	28284	19675	18626	27283
2015	207006	240832	20969	27867	42261	30059	18957	28717
2016	218095	244284	23438	44920	29699	19955	20896	33046
2017	236512	241997	34453	15950	20492	-10602	17344	45211
2018	267372	246250	26546	20211	35877	9488	10522	62591
2019	209703	233576	47743	15353	15903	14845	15262	80237
2020	227338	267531	36579	20689	33822	9020	17130	83931

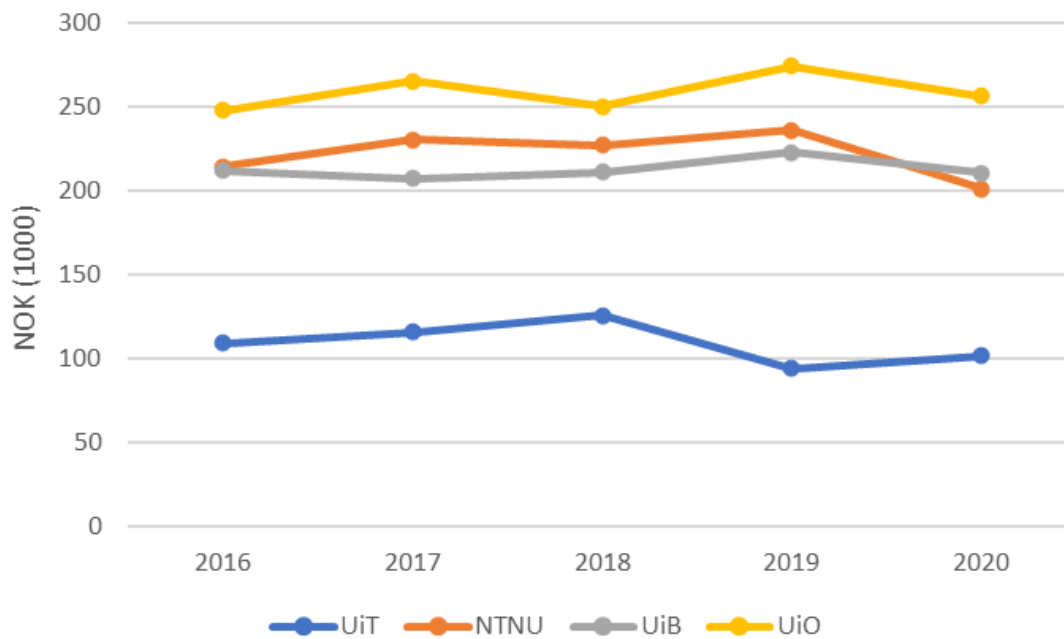
Kilde: SØKI

Norges Forskningsråd

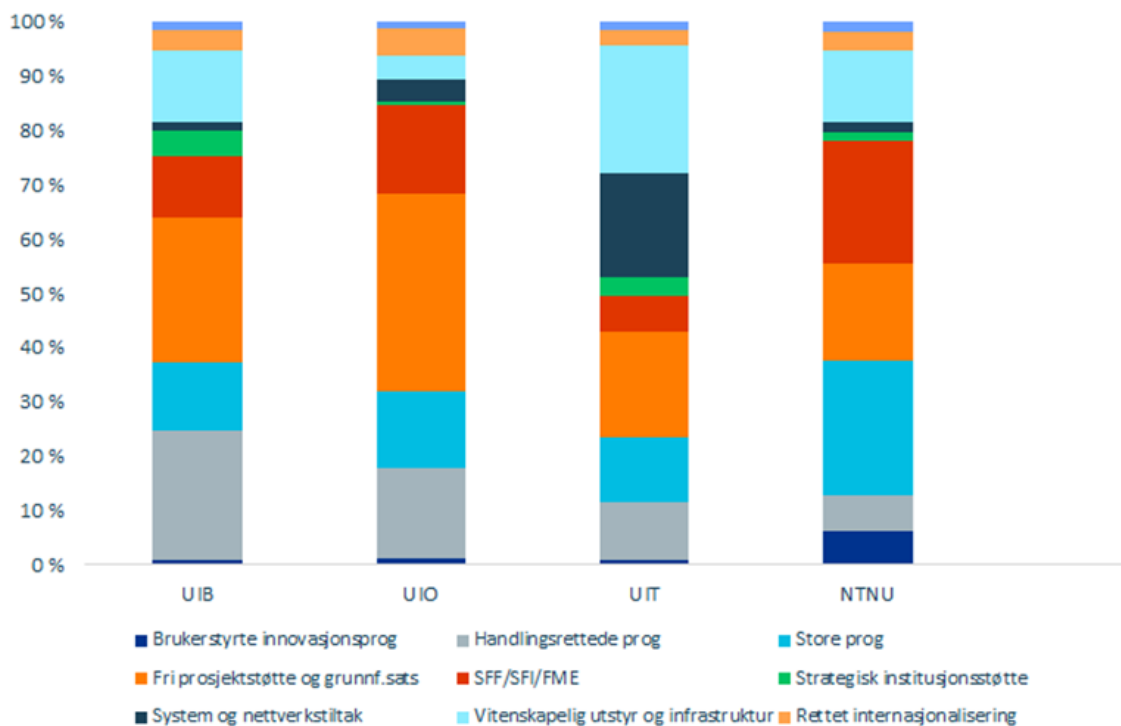
Forskningsrådet generelt

Midler fra Forskningsrådet fordelt på faglige stillinger er beskrevet i tabell 1.6 (s. 7) og illustrert i figur 4.1 under. Sammenlignet med de andre breddeuniversitetene så ligger vi på 50 % av nivået.

Figur 4.1 Tildeling fra Forskningsrådet per faglig årsverk (1000 kr). Kilde: NSD/NFR.

Figur 4.2 Prosjektbevilgninger i 2020

Forskningsrådet grupperer sine aktiviteter i virkemidler. Prosjektbevilgningen til breddeuniversitetene for de mest sentrale virkemidlene for 2020 er vist i figur 4.1 og 4.2. UiT hadde størst andel (%) innen vitenskapelig utstyr og infrastruktur, i all hovedsak midler bevilget fra nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur. Vi skiller oss også fra de andre med en større andel innen system og nettverkstiltak og en lavere andel av bevilgningene til store sentre (SFF/SFI/FME) og til store programmer. Innen fri prosjektstøtte og grunnforskningssatsinger ligger prosentvis andel på linje med NTNU, men lavere enn UiB og UiO.

Tabell 4.3 Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på hovedaktiviteter. Prosent i 2020. Kilde: NFR.

	UiB	UiO	UiT	NTNU
Brukerstyrte innovasjonsprog	4,6	11,5	3,4	58,4
Handlingsrettede prog	123,1	167,8	42,6	60,6
Store prog	65,7	143,0	46,8	232,1
Fri prosjektstøtte og grunnf.sats	138,7	367,1	77,2	166,1
SFF/SFI/FME	59,0	164,5	25,6	212,2
Strategisk institusjonsstøtte	24,2	7,9	13,6	13,5
System og nettverkstiltak	7,7	40,8	75,7	18,4
Vitenskapelig utstyr og infrastruktur	68,5	44,2	92,5	123,7
Rettet internasjonalisering	19,4	50,4	11,7	31,9
Annet	8,4	13,3	6,1	17,2
Sum:	519,4	1 010,6	395,3	934,1

En oversikt over Forskningsrådets bevilgninger fordelt på fagområder viser at UiT i 2020 hadde størst bevilgning innen Mat.nat fagene (tabell 4.4). Det samme gjelder for de andre breddeuniversitetene, men disse skiller seg spesielt fra UiT ved større bevilgninger innen medisin og helsefag.

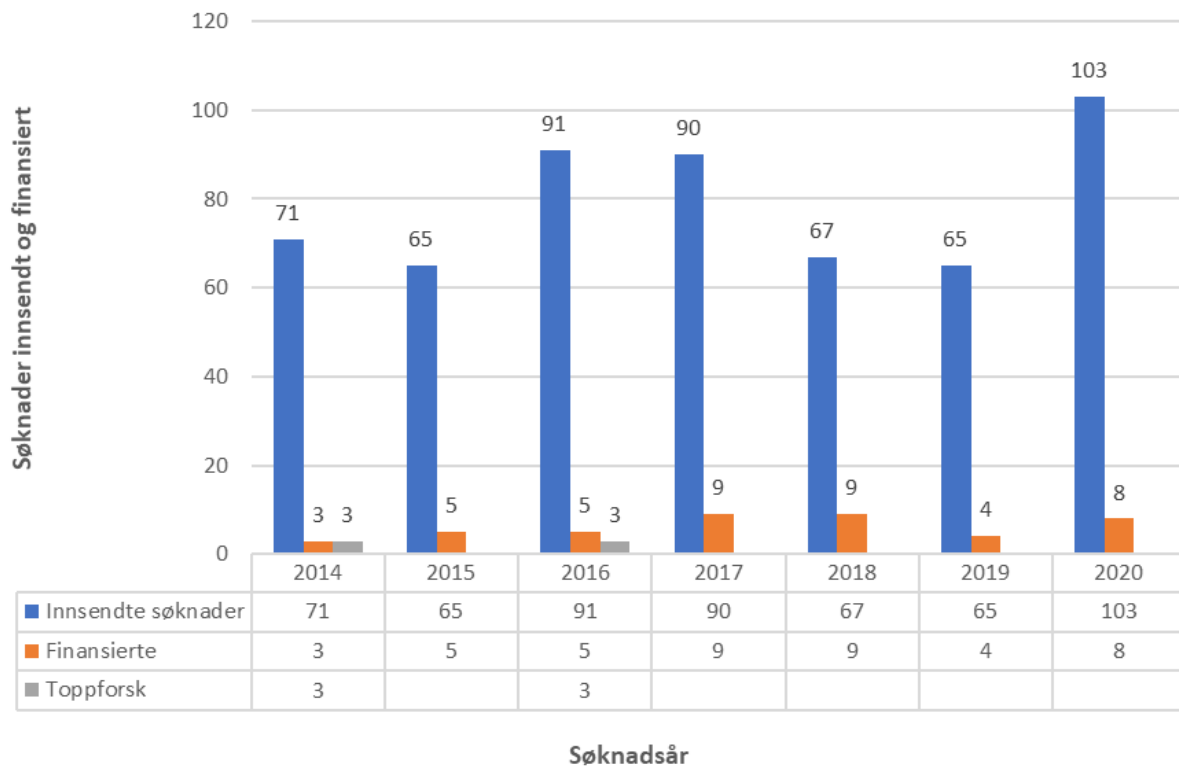
Tabell 4.4 Forskningsrådets bevilgninger til universitetene fordelt på fagområder. Mill.kr. i 2020. Kilde: NFR.

	UiB	UiO	UiT	NTNU
Annet	0,0	2,8	1,3	0,0
Humaniora	27,7	104,8	16,2	31,6
Landbr./fisk	4,8	3,6	5,5	7,3
Mat.nat.	200,1	319,8	229,3	190,6
Medisin og helsefag	176,7	268,8	46,1	161,3
Samfunnsvit.	55,1	202,7	35,2	88,5
Teknologi	55,1	108,2	61,7	454,7
Sum:	519,4	1 010,6	395,3	934,1

Utviklingen for forskningsrådets frie prosjektstøtte (banebrytende forskning, tidligere FRIPRO)

Banebrytende forskning (tidligere FRIPRO) er den viktigste åpne konkurransearenaen for finansiering som skal fremme vitenskapelig kvalitet i forskningsfronten. «Dristighet» og «nyskapende» er begreper som brukes for å beskrive virkemidlet. Figur 4.3 under viser utviklingen for antall innsendte og innvilgede søknader (2014-20). Jevnt over en positiv utvikling med et tydelig sammenfall i antall innsendte og finansierte.

Figur 4.3 Utviklingen i antall innsendte søknader til FRIPRO/banebrytende forskning og finansierte prosjekter for perioden 2014-2020.

Tabell 4.5 nedenfor illustrer søknadsintensiteten og suksessrate innen banebrytende forskning for året 2020 for breddeuniversitetene. Suksessraten for UiT er for 2020 på 7,8 %, på linje med UiB, høyere enn NTNU, men lavere enn UiO. Søknadsintensiteten beregnes som antall UFF-årsverk per innsendt søknad, og viser at det fra UiB og UiO sendes inn relativt langt flere søknader sammenliknet med NTNU og UiT. Antall UFF-årsverk per innvilget søknad er likeledes langt høyere for UiT og NTNU sammenlignet med UiO og UiB. Realitetene som kommer frem i denne sammenligningen, bekrefter funnene i tidligere analyser: UiTs fagansatte har for liten søknadsintensitet. Årsaken til den lave søknadsintensitet er trolig kompleks, og vi kan ikke endelig slå fast hvorfor UiT ikke har høyere søknadsintensitet.

Tabell 4.5 Suksessrate og søknadsintensitet blant breddeuniversitetene for søknadsår 2020. Kilde: NSD/NFR.

	NTNU	UiB	UiO	UiT
Antall søknader	288	236	438	103
Antall innvilget	17	18	50	8
Andel bevilget (%)	5,9	7,6	11,4	7,8
UFF-årsverk	4927	2340	3679	2220
UFF-årsverk per. søknad	17	10	8	22
UFF-årsverk per. innvilget søknad	290	130	74	317

Senter for fremragende forskning (SFF) og -innovasjon (SFI)

Breddeuniversitetenes søknadsinnsats og uttelling i de to siste utlysningene av SFF (IV og V) er illustrert i tabell 4.6. For SFF-IV deltok UiT i en senter søknad som ble bevilget. Dette senteret deles likt mellom UiO og UiT. For SFF-V (pågående utlysning trinn 2) deltar UiT også i en senter søknad fra NTNU som er gått videre, der senteret deles likt mellom NTNU og UiT.

Tabell 4.6 Søknadsinnsats og uttelling blant breddeuniversitetene i SFF-IV og SFF-V trinn 1.

	SFF-IV			SFF-V	
	Trinn 1 (totalt antall søknader)	Antall søknader videre til trinn 2	Antall bevilget	Trinn 1 (totalt antall søknader)	Antall søknader videre til trinn 2
UiO	38	14	5	57	15
UiB	25	4	2	25	7
UiT	7	2	1/2	14	5
NTNU	32	6	2	29	6

Breddeuniversitetenes søknadsinnsats og uttelling i de to siste utlysningene for SFl er illustrert i tabell 4.7. NTNU skiller seg ut i antall søknader. Søknadsintensiteten (antall UFF-årsverk per søknad) er noenlunde lik for breddeuniversitetene, og UiT fikk for søknadsåret 2019 innvilget to av fire søknader.

Tabell 4.7 Søknadsinnsats og uttelling blant breddeuniversitetene i de to siste SFI utlysningene.

	SFI (søknadsår 2014)		SFI (søknadsår 2019)	
	Antall søkt	Antall bevilget	Antall søkt	Antall bevilget
UiO	5	1	7	1
UiB	4	0	5	2
UiT	5	1	4	2
NTNU	14	6	11	5

Mobilisering gjennom Aurora Centres

UiT Aurora Centres er et virkemiddel som skal bidra til å utvikle fremragende fagmiljø. Med målsetning om at våre toppforskningsmiljøer i større grad skal lykkes i å etablere eksternt finansierte sentre. Ordningen ble etablert i 2019, med oppstart av de første to sentrene i 2020. Det er totalt bevilget midler til fire Aurora Centres. Tre av de innvilgede Aurora sentrene søkte om SFF-V trinn 1. To av disse gikk videre til trinn 2.

Forslag til tiltak:

- Økt søknadsintensitet mot fri prosjektstøtte, store programmer og senterordninger
- Workshop(s) i søknadsskriving rettet mot unge forskere
- Prosjektsøknader som en del av forskerkarrieren. Gjennomgående for hele organisasjonen

EUs rammeprogram

Horisont 2020 (H2020, 2014 – 2020) var EUs 8. rammeprogram og hadde et budsjett på €80 milliarder. Ifølge kommisjonens offisielle tall pr april 2021, sendte UiT til sammen 464 søknader, hvorav 73 ble innvilget, se tabell 4.8. Dette gav en suksessrate i deltagelse på 15,7 % og en tredjeplass nasjonalt etter UiB (21,3 %) og UiO (15,9 %).

Tabell 4.8 H2020: Resultater i søknader og innstilte prosjekter for universitetene totalt

Organisa- sjon	ANT. DELTAKELSER			EU-STØTTE			ANT. KOORDINATORER	
	i søknad- er	i innstilte søknader	Suksess- rate del- takelser	i søknader (mill. euro)	i innstilte søknader (mill. euro)	Finansiell suksess- rate	i søknader	i innstilte søknader
NTNU	1 826	230	12,6%	1 165,1	127,0	10,9%	707	70
UiO	1 607	255	15,9%	1 332,2	175,2	13,1%	928	138
UiB	783	167	21,3%	586,4	99,4	17,0%	382	65
UiT	464	73	15,7%	279,7	28,5	10,2%	255	36
NMBU	249	35	14,1%	176,6	25,1	14,2%	85	7
UiS	193	24	12,4%	103,5	9,2	8,9%	93	13
OSLOMET	189	29	15,3%	88,0	12,2	13,8%	82	11
UiA	137	9	6,6%	87,7	3,1	3,6%	29	1
USN	88	13	14,8%	34,3	3,1	9,1%	24	1
NORD	57	7	12,3%	29,9	4,4	14,8%	24	3
Totalt:	5 593	842	15,1%	3 883,4	487,2	12,5%	2 609	345

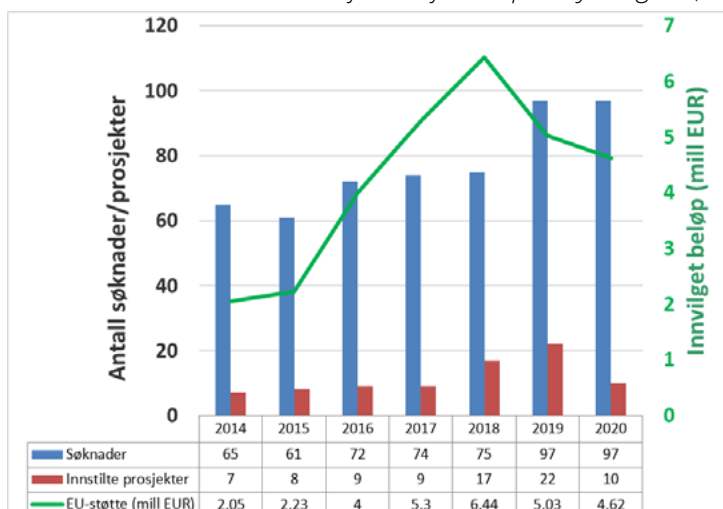
Kilde: eCorda H2020 søknadsdatabase (kommisjonen) april 2021. Ekskl. 1.trinnssøknader ved tottrinnsprosesser og ugyldige søknader

UiTs finansielle suksessrate (innvilget støtte i forhold til omsøkt støtte) kommer dårligst ut blant de store universitetene i Norge, tabell 4.8. Det samme gjelder tildeling pr sendt søknad og tildeling fra EU per faglige årsverk. Dette innebærer at UiT bør ta en større finansiell rolle i søknadene vi deltar i. I en nylig utarbeidet Ambisjon for Horisont Europa 2021-2027 (se kapittel lenger ned) er det lagt særlig vekt på denne utfordringen.

Det har vært en økning i antall innsendte søknader pr år siden rammeprogrammet åpnet i 2014, se tabell 4.9. Mye av dette skyldes innføring av Arctic MSCA programmet i 2016, som i perioden 2016-2020 medførte 23-28 innsendte søknader per år til Marie Skłodowska-Curie Individual Fellowships (MSCA-IF).

2019 ble et toppår for UiT med totalt 97 innsendte søknader og 22 innvilgede prosjekter. Det var særlig mange utlysninger innen klima som hadde relevans for UiT og 15 søknader ble sendt bare til disse utlysningene. To av dem ble innvilget. Åtte MSCA-IF søknader ble innvilget i 2019.

Tabell 4.9 H2020: Resultater for UiT fordelt på utlysningsår (2014 – 2020)

Den finansielle EU-støtten økte i årene fra 2014 frem til toppåret 2018. Resultatet i 2018 skyldes i hovedsak innvilgelse av to ERC prosjekter, et koordinatorprosjekt under klima, og deltagelse i et ICT prosjekt. Oversikt over alle innvilgede H2020 prosjekter finnes her: https://uit.no/forskning/toppforskning/art?p_document_id=724224

71 % av søknadene fra UiT til H2020 gikk til Excellent Science søylen.

Dette resulterte i sju European Research Council (ERC) prosjekter (2 StG, 1 CoG, 1 AdG og 3 PoC) og 31 MSCA prosjekter (23 IFs, 7 ITN, 1 RISE). I tillegg er det verdt å trekke frem at UiT ble tildelt et FET OPEN prosjekt som koordinator i 2020.

UiT sendte totalt inn 17 søknader som koordinator av tematiske samarbeidsprosjekter i søylen for samfunnsutfordringer. To av disse ble innvilget.

Tabell 4.10 viser en fakultetsvis fordeling på antall søknader og innvilgede H2020 prosjekter.

Tabell 4.10 Totalt antall H2020 søknader og innvilgede prosjekter fordelt på fakulteter og enhet (2014-2020).

	Søknader	Innvilget
NT-fak	160	23
BFE fak	127	20
Helsefak	100	16
HSL	100	18
IVT	38	2
Jurfak	9	0
UMAK	4	3
UB	1	0
Fellesadmin	2	0
Totalt	541	82

Kilde: SEFU, Funding & Tenders Portal. Merk at disse tallene inkluderer 1. trinnsøknader ved tottrinnsprosesser.

Mobiliseringstiltak H2020 ved UiT

Fakultetsadministrasjonen er forskerens første kontaktpunkt for støtte i søknadsprosessen. Hvor mye støtte som tilbys avhenger av fakultetets størrelse. Helsefak, HSL-fak og IVT-fak har egne EU-rådgivere, de resterende har forskningsrådgivere som bl.a. dekker EU. Fellesadministrasjonen ved SEFU skal sikre at alle forskere ved UiT får den samme støtten i søknadsprosessen uavhengig av fakultetstilhørighet. Alle innvilgede EU-prosjekter driftes med støtte fra fakultetsadministrasjonene.

Vedtaket om fellestjeneste for ekstern finansiering i forbindelse med Adm2020 foreslo en arbeidsfordeling i støtteapparatet, hvor fakultetsadministrasjonen har et særlig ansvar for de tematiske utlysningene, mens fellesadministrasjonen ved SEFU dekker de åpne utlysningene i Excellent Science pillaren. I tillegg skal SEFU styrke støtten i søknadsprosesser mot tematiske samarbeidsprosjekter hvor UiT er koordinator.

Fellesadministrasjonen har strukturert EU støtten i følgende programmer:

- **ERC Mentoring Program:** Programmet gir individuell støtte til forskere som søker ERC Starting, Consolidator, AdG eller Synergy Grant. Programmet tilbyr workshops, bistand gjennom eksterne konsulenter og gir tett, tilpasset oppfølging avhengig av modenhetsnivået på søknad/søker.
- **Arctic MSCA-IF Program:** Masterclass med hensikt å rekruttere talentfulle, unge forskere fra utlandet til en 2-årig EU-finansiert postdoc ved UiT. UiT-veiledere søker etter MSCA-IF

kandidater i åpne EURAXESS utlysninger og velger kandidater basert på faglig match og excellence. De utvalgte kandidatene inviteres så til UiT for å lære hvordan man skriver en suksessfull MSCA-IF søknad, samt for å bli kjent med veileder og forskergruppe. Programmet har medført en betydelig økning i antall MSCA- IF søknader fra UiT og så langt har dette resultert i at 23 MSCA-IF prosjekter blitt innvilget. Programmet bidrar også til å utvide veileders internasjonale nettverk, samt senke terskelen for å søke EU midler.

- **UiT Aurora Outstanding:** Et karriereutviklingsprogram rettet mot utvalgte unge forskere ved UiT som allerede har vist seg konkurransedyktige på eksterne arenaer, inkl. MSCA-IF, ERC og Tromsø Forskningsstiftelse Starting Grant (TFS StG). Programmet er et samarbeid med TFS og skal sikre at kandidatene får de verktøy og den erfaringen de trenger for å bli ledende innen sitt fagområde og dermed øke sjansen for å påta seg store EU prosjekter. Programmet ble lansert i 2018 og går over to år. Kull nr 2 ble tatt opp høsten 2020 og har 20 deltagere.

I tillegg til disse programmene har UiT:

- Fokus på deltagelse i EUs randsonerprogrammer som COST, ERA-Net, JPI, osv. for å bygge EU erfaring og nettverk blant yngre forskere ved UiT. Dette har blitt mer aktuelt etter at UiT ble slått sammen med mindre forskningstunge organisasjoner som HiF, HiN og HiH.
- Ansvarliggjøring: Ved EU-utlysninger med sterk relevans til UiTs strategiområder, pekes det på forskergrupper som oppfordres til deltagelse.
- Skreddersydde informasjonsmøter på fakultetene/enhetene i samarbeid med Forskningsrådet.
- Det er verdt å nevne introduksjonen av et nytt støtteprogram, **Horizon Europe Priority Program**, rettet mot forskere som søker tematiske samarbeidsprosjekter som koordinatore. Målet er å sikre at den best mulige søknaden sendes innen tidsfristen og at dette dermed fører til flere innvilgede prosjekter. Det overordnede målet er å øke mobilisering og deltagelse fra UiT sine forskere i HEU programmene. Programmet er to-delt: (i) UiT HEU Mentoring Program (rettet mot koordinatore) og (ii) UiT HEU Mobilization Program (rettet mot forskningsgrupper). Hver gruppe vil få støtte av et dedikert internt EU team, tilbud om bruk av eksterne konsulenter. I tillegg vil koordinatore få tildelt NOK 100 000,- som insentiv ved innsendt EU søknad.

Ambisjon for Horisont Europa ved UiT

Kunnskapsdepartementet forventer bedre deltagelse i søylen for Globale utfordringer (tidligere samfunnsutfordringer) innenfor UiTs profilerte disipliner som blå og grønn vekst, energi og klima. I oppfølgingen av Strukturreformen for sektoren er det satt måltall om at tildelingen fra EU per faglige årsverk skal doubles fra 2018 (13 000 kr) til 2025 (25 000 kr).¹ Aktiv deltakelse i Horisont Europa er avgjørende for å nå dette målet.

Universitetsdirektøren har derfor vedtatt en Ambisjon for Horisont Europa (2021-2027)² som tar mål om å øke antall søknader fra UiT til Horisont Europa med 50 % sammenliknet med søknader sendt fra UiT til Horisont 2020 (2014-2020). Videre foreslås det å øke antall søknader i søylen for Globale utfordringer med 100 % i andre halvdel av Horisont Europe (2025-2027). Dette er UiTs første ambisjon/ strategi rettet mot EUs rammeprogram.

¹Universitetsstyret, arkivref: 2019/1479/ATV002

²ePhorte 2021/1815 og orienteringssak i universitetsstyret OS 11/21

- I første halvdel av Horisont Europa (2021-2024) skal UiT øke antall søknader med 50 % sammenliknet med H2020
- I andre halvdel av Horisont Europa (2025-2027) skal UiT fortsette samme ambisjon for søyle 1 og 3 med 50 % økning, men antall søknader om samarbeidsprosjekter i søyle 2 (Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv) skal doubles (100 % økning) sammenliknet med H2020

UiTs ambisjon om økning i antall innsendte søknader til Horisont Europa sammenliknet med søknader til H2020:

	Søyle 1 Fremragende vitenskap	Søyle 2 Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv	Søyle 3 Åpen innovasjon
2021-2024	50 % økning	50 % økning	50 % økning
2025-2027	50 % økning	100 % økning	50 % økning

UiT skal oppnå dette ved å foreta følgende åtte grep:

1. UiTs kompetanse skal være synlig: UiT skal øke deltakelsen i tematiske samarbeidsprosjekter i søyle 2 og være et sentralt medlem av konsortier på planleggingsstadiet (koordinator, WP-leder, ansvarlig for kjerneoppgaver i prosjektene). UiTs forskere må tydelig definere sin kompetanse og kommunisere hva de kan bidra med. UiTs administrasjon vil støtte fagmiljøene i deres arbeid med å synliggjøre egen kompetanse.

2. Strategisk samarbeid og posisjonering: UiT vil øke bruken av insentiver og posisjoneringsverktøy for å styrke den langsiktige utviklingen og synligheten i nasjonale og internasjonale vitenskapelige nettverk.

3. Aktivt lederskap: Ledelsen på alle nivåer skal aktivt arbeide for å forankre og fremme Horisont Europa som en sentral del av UiTs finansiering og som et aktivt virkemiddel for å fremme utviklingen av institusjonens fagmiljøer.

4. Økt innsats rettet mot ERC: Det er et mål for UiT å være i den internasjonale forskningsfronten, og ERC skal derfor vies særlig oppmerksomhet. ERC-kandidatene vil oppfordres til å søke og tilbys god, individuell støtte gjennom ERC Mentoring-programmet. I tillegg vil UiT tilby følgende:

- Faste stillinger til forskere som har fått innvilget finansiering av en ERC søknad hvor UiT er vertsinstitusjon.
- Midlertidig ansatte som har fullført en MSCA-postdoktorperiode ved UiT og som søker ERC midler, skal ha mulighet for å søke om et overgangsstipend på inntil ett år i påvente av svar på ERC-søknaden.

5. Solid administrativt støttesystem: God forskningsadministrativ støtte er nødvendig for å mobilisere, sikre gode søknader og sikker drift av EU prosjekter. Støtteordninger som har vært

effektfulle i H2020 vil bli videreført i Horisont Europa, i tillegg skal Horizon Europe Priority Program introduseres. For å sikre og ivareta kompetanse innen drift av koordinerte samarbeidsprosjekter skal administrative prosjektkoordinatorer som i driftsfasen er helt eller delvis lønnet på prosjektmidler, sikres fast stilling og inngå i en sentral pool av prosjektkoordinatorer. I prosjektperioder skal koordinatorene ha arbeidssted på det gjeldende fakultet. Etter endt prosjektperiode kan stillingene brukes på tvers av fakultetene/enhetene avhengig av behov. Stillingene skal normalt finansieres av den eksterne bevilgningen, men i overgangsfaser mellom avsluttede og nye prosjekter finansieres på institusjonsnivå.

6. Innovasjon: Iverksetting av UiTs Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap (2020-2025) omfatter innsats mot programmer under Innovative Europe. Videre er det en spesiell forventning at forskere som er del av SFler og andre forskningsgrupper som jobber tett med industrien ser muligheter for samarbeid om prosjektforslag innen søylen Åpen Innovasjon.

7. Evaluator/eksperter: For å øke EU-kompetansen og -innsikten er det ønskelig at flere av UiTs forskere deltar som eksperter/evaluatorer i Horisont Europa. UiT forskere som påtar seg slik aktivitet belønnes med insentivmidler på opp til NOK 10 000,- i driftsmidler per paneldeltagelse.

8. Rekruttering, kompetanse- og karrierebygging: UiT skal være et attraktivt universitet for unge forskere som ønsker å bygge sin forskerkarriere. UiT skal utvikle et helhetlig rammeverk for karriere som legger til rette for utvikling av kompetanse og som gjør våre fagmiljøer konkurransedyktige i Horisont Europa.

Forslag til tiltak:

- Implementering av UiTs Ambisjon for Horisont Europa (2021 – 2027)
- Styrke det administrative støtteapparatet for ekstern finansiering for å møte UiTs Ambisjon for Horisont Europa
- Etablering administrativ samarbeidsarena på tvers av fakulteter og nivå i organisasjonen for å sikre informasjonsflyt, dele best-practice og sikre trygg drift av EU prosjekter

5. Forskningsetikk ved UiT

Margit Ramberg, (SEFU)

I 2017 ble ny [lov om organisering av forskningsetisk arbeid](#) vedtatt. Loven skal bidra til at all forskning skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer.

For å sikre god forskningsskikk ved UiT legges internasjonale, nasjonale og lokale forskningsetiske retningslinjer til grunn¹.

Som universitet har vi ansvar for at både alvorlige og mindre alvorlige saker om mulige brudd på forskningsetiske retningslinjer blir behandlet. Behandling av saker om mulige brudd på forskningsetiske normer ved UiT reguleres av våre egne retningslinjer, som sist ble oppdatert i 2018². Disse slår fast at saker som hovedregel avgjøres og følges opp ved det fakultet eller den enhet der vedkommende er ansatt eller student. Enhetene kan be Forskningsetisk utvalg ved UiT om å uttale seg i saker der det kan være tvil om hvorvidt forskningsetiske normer er brutt. Utvalget kan også på eget grunnlag ta opp saker om forskningsetikk, og spørsmål som gjelder forskningsetikk. I 2020 ga forskningsetisk utvalg uttalelse i én sak som omhandlet spørsmål om brudd på forskningsetiske normer. Ellers har det så vidt SEFU kjenner til vært behandlet (noen er fortsatt under behandling) tre saker på enhetsnivå.

Rapportering av saker

Saker som omhandler mulige alvorlige brudd på forskningsetiske retningslinjer, skal rapporteres til det nasjonale Granskingsutvalget. Denne rapporteringsplikten følger av forskningsetikkloven. Plikten gjelder uavhengig av UiTs konklusjon i en sak. Slik rapportering er til nå ikke gjort, noe som utfra hva vi kjenner til skyldes at UiT ikke har hatt saker om omhandler mulige alvorlige brudd etter at den nye forskningsetikkloven trådte i kraft.

UiT har imidlertid ikke et system for rapportering, noe som bør fastsettes. Alle saker som omhandler mulige brudd på forskningsetiske normer, bør meldes fra til nivå, slik at det kan vurderes hvorvidt en sak skal rapporteres videre eller ikke. Dette bør gjelde uavhengig av om forskningsetisk utvalg er bedt om å komme med uttalelse i saken. En slik ordning vil også bidra til å skape et mer helhetlig bilde av hvordan den forskningsetiske situasjonen ved UiT er. I forlengelsen av dette bør det også vurderes å opprette et internt forum hvor ansatte på tvers av enhetene og administrasjonen har en felles arena for diskusjon av problemstillinger knyttet til forskningsetikk.

Opplæring

Det er stadfestet i vår ph.d.-forskrift at opplæringsdelen i doktorgradsutdanningen blant annet skal omfatte opplæring i vitenskapsteori og etikk. Det har i tidligere forskningsmeldinger vært tema at slike emner ikke er etablerte på alle program. I dag har alle ph.d.-program emner innenfor etikk, enten ved eget fakultet eller gjennom andre fakulteter. Likevel viser resultater fra ph.d.-spørreundersøkelsen som ble gjennomført i juli 2021 at 187 av 224 aktive ph.d.-studenter enten ikke kjenner til eller er usikre på hvordan de skal rapportere mulig vitenskapelig uredelighet. Dette viser et behov for økt synliggjøring av UiTs rutiner.

¹<https://www.forskningsetikk.no/retningslinjer/>

²https://uit.no/Content/561144/cache=20180702104342/UiT_Etikk_Retningslinjer_Vedtekne_180129.pdf

UiT som organisasjon har også ansvar for at ansatte får opplæring i forskningsetikk. Dette gjelder både nyansatte forskere og ansatte som skal ha veilederrolle for ph.d.-studenter. Det bør derfor være en del av startpakken for nyansatte forskere at opplæring/oppdatering i forskningsetikk gis.

Forskningsetikk ved UiT bør være en integrert del i alle ledd av forskningsvirksomheten, både ved planlegging, utforming, administrering, gjennomføring, publisering og formidling. For å oppnå dette må forskningsetikk formidles ikke bare til studenter, ansatte og veiledere, men også eksterne partnere i næringslivet og internasjonale samarbeidsaktører må bevisstgjøres forskningsetiske problemstillinger

Tiltak

- Synliggjøre og ha enkle rutiner for å melde fra om mulige brudd på forskningsetiske retningslinjer gjennom tydelig informasjon på våre nettsider. De nye forskningsetikk-nettsidene vil ha informasjon om dette, og den nye Si ifra-portalen vil oppdateres slik at det lenkes til de nye forskningsetikk-sidene.
- Opprette et system for oppfølging av alle saker om mulige brudd på forskningsetiske retningslinjer, herunder opprette et internt forum for forskningsetikk. På denne måten kan vi også sikre at saker som skal rapporteres blir rapportert til Granskingsutvalget.
- For nye ansatte i vitenskapelige stillinger bør det gis opplæring i og informasjon om forskningsetikk ved UiT

6. Innovasjon

Mette Ravn Midtgard og Inger Lin Uttakleiv Ræder, (SEFU)

UiTs strategi, Drivkraft i nord 2019-2022, sier at «UiT skal være en pådriver for økt innovasjon for å bidra til næringsutvikling og tjenesteutvikling i offentlig sektor i nordområdene». Et virkemiddel for å nå disse målsetningene og sette tydelige mål, var utarbeidelsen av [Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap \(HIE\)](#) som ble vedtatt av styret i mai 2020.

UiT skårer lavt til middels på KDs indikatorer for innovasjon og kommersialisering. I tillegg er UiT i mindre samhandling med næringsliv enn sammenlignbare universiteter (Forskningsrådets oversikt for søknader om virkemidler i samarbeid med næringslivet). På den andre side, og som flere påpeker, sosiale innovasjoner, tjenesteinnovasjoner, kunst og kultur, har vist seg vanskeligere å telle og målgi. HIEs begrepsforståelse av innovasjon er vid og inkluderende.

Innovasjonsøkosystemet for produktinnovasjoner/lineære innovasjoner er vel etablert, og UiT har et regelverk og system for ivaretagelse av slike forskningsfunn. Oppgavene ivaretas administrativt av SEFU, og kommersialiseringstjenester kjøpes fra Norinnova AS (også benevnt TTO tjenester). En hovedutfordring fremover blir å utvikle innovasjonsøkosystemet til i å også inkludere sosiale, humanistiske, kulturelle og inkrementelle innovasjoner.

HIE er svært omfattende med mange tiltakspunkter og erfaringene så langt antyder behov for justering og prioritering. Det er tre hovedfelt hvor UiT kan bli bedre: Bærekraft og grønn omstilling, innovasjonsfokus i hele organisasjonen, samt studenter og deres innovasjonssystem.

1. Bærekraftig innovasjon og grønn omstilling

Bærekraftig og ansvarlig forskning og innovasjoner er nødvendig for å løse de store samfunnsutfordringene. Hjort-seminarene i 2021 hadde felles tema: «Hvordan kan UiT bidra til grønn omstilling?». Omstilling krever innovasjon og tett samarbeid med arbeids- og næringsliv.

Tiltak:

- Arrangement som Karrieredagen, Arctic Innovation Week (AIW) og Hjort- seminaret skal være tuftet på ansvarlig forskning og innovasjon.
- Tverrfaglige studieemner innenfor grønn innovasjon.
- Handlingsplanen for innovasjon og entreprenørskap revideres og begrepene ansvarlig bærekraft og grønn innovasjon operasjonaliseres.

Forventet resultat:

- Synliggjøring av UiT som bærekraftig og samfunnsansvarlig universitet.
- Økt antall studieemner og programmer hvor grønn omstilling og innovasjon er sentralt.
- Ansvarlig innovasjon inn i forskerskolen Changing Arctic.

2. Innovasjonsfokus i hele organisasjonen

Under behandlingen av handlingsplanen i universitetsstyremøte i mai 2020, kom det frem at fokuset på innovasjon og entreprenørskap hos ledelsen på alle nivåer i organisasjonen opplevdes som lite

tydelig. Ledelsesforankring, rolleavklaringer og forståelsen av innovasjon må derfor gjenspeiles i virkemidler og tiltak.

Tiltak:

- Gjennomgang av insentivordninger og virkemidler.
- Fakultetsvise ledermøter- forventninger, ressurser og rolleavklaringer (nivå I og nivå II).

Forventet resultat:

- Synliggjøre innovasjonsaktivitetene ved UiT.
- Struktur på virkemiddelordninger.
- Tverrfakultære samarbeid mht. innovasjon i så vel utdanning som forskning.

3. Studenter og deres innovasjonssystem

Studentene har flere mulige verktøy, fra idéfangst til etablering av bedrift, men igjen er synliggjøring et svakt punkt. UiT har avtaler med Norinnova AS, Start UiT, Samfunnsløftet og Ungt entreprenørskap som inkluderer studenter. I 2020 utvidet vi kommersialiseringsavtalen med Norinnova til å innlemme studenter og til å delta i etableringen av StudentIX, en studentinkubator.

Tiltak:

- Styrke Start UiT som studentenes egen organisasjon gjennom stillingsressurs og et studentbemannet kontor ved campus Tromsø. Studentene ønsker et innovasjonssenter.
- Dialog med studentorganisasjonene og FUF-seksjoner ved campus Alta, Harstad og Narvik om hvordan man best kan ivareta deres studenter interesser.
- Innovasjon som del av karriere inkluderes på eksisterende og nye møteplasser så som DebutUKA, Karrieredagen, AIW i hele landsdelen, Drivkraft Hålogaland, Hjort-seminaret, Håp i havet og Arctic Frontiers Young.

Forventet resultat:

- Økt antall kunnskapsbaserte oppstartsbedrifter. En positiv sidegevinst ved å bygge en kreativ og inkluderende innovasjonskultur er at dette bidrar til et levende universitet/campus.
- Innovasjon og kreativ problemløsning som integrert del av studenttilværelsen ved UiT.
- Innovasjonskunnskap inn i alle studieprogrammer, jfr. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Innovasjonsrettede tiltak ved UiT

Kjøp av kommersialiseringstjenester og studentinkubator

UiT har siden 2003 kjøpt kommersialiseringstjenester fra Norinnova AS. I 2020 ble avtalen utvidet til å inkludere en studentinkubator.

Start UiT

UiT bidrar økonomisk til drift av Start UiT og deres aktiviteter: Lederjakten og Venture cup.

Innovasjonspris

Innovasjonsprisen tildeles personer/enheter/miljøer som har utmerket seg ved fremragende forskningsbasert innovasjonsarbeid. Prisen for 2021 gikk til professor *Lars Ailo Bongo* ved Institutt for informatikk, NT-fak. Tydelig ledelsesforankring, rolleavklaringer og forståelsen av innovasjon må gjenspeiles i virkemidler og tiltak

Innovasjonsstilling

I 2019 startet UiT et pilotprosjekt med finansiering av to-årige innovasjonsstillinger. Målet med virkemiddelet er å gi ansatte ressurser til å videreutvikle forskningsfunn i kommersiell retning. Utlysningen i 2019 krevde innlevert DOFI (Disclosure of Invention) innen området drug discovery som grunnlag for prosjektforslag. Etter en intern (UiT/Norinova) vurdering av forslagene ble midler tildelt to prosjekter, henholdsvis *Kine Ø. Hanssen*, BFE og *John-Bjarne Hansen*, Helsefak som prosjektledere. Ny utlysning planlegges.

Innovasjonsfrokost

Det arrangeres innovasjonsfrokoster 4-5 ganger per semester for studenter og ansatte, og i noen utvalgte tilfeller også for eksterne. Aktiviteten er et viktig tiltak for å holde HIE «levende» i organisasjonen og for å være en møteplass for innovasjonsinteresserte. Tema våren 2021 var: kommersialisering, rettigheter, Universitetet i Stavangers erfaringer med innovasjon, tjenesteinnovasjon i helsesektoren, samt bærekraft og innovasjon.

Arctic Innovation Week

UiT arrangerte eller var partnere i ni ulike arrangement høsten 2020. Det var fire rettet mot studenter, mens de øvrige var rette mot bærekraft og regional utvikling.

7. Status for arbeidet med bærekraft i forskning og innovasjon

Sølvi Brendeford Anderssen (FUF), Marianne Vileid Uleberg (Stab hos rektor og direktør)

Bærekraft er en del av den globale økonomien.

Drivkraft i nord fremhever bærekraftsmålene (SDG) som grunnlag for prioriteringer som gjøres ved UiT, og at vi skal være ledende innenfor følgende områder:

- Energi, klima, samfunn og miljø
- Teknologi
- Helse, velferd og livskvalitet
- Samfunnsutvikling og demokratisering
- Bærekraftig bruk av ressurser

I det følgende beskrives kort prioriteringer for strategiske virkemidler rettet mot SDG.

Tematiske satsinger

Årlig (2015-dd) finansieres 2-3 prosjekter, primært gjennom tildeling av stipendiater. Prosjektene er tverrfakultære og hver tematisk satsing administreres fra ett enkelt fakultet, for å sikre en tydelig tilhørighet.

Prosjekter nomineres av fem arbeidsgrupper, en for hvert temaområde, til en konkurranse om midler. Prosjektforslagene vurderes så av internasjonale eksperter, mens Forskningsstrategisk utvalg (FSU) gir anbefaling til rektor basert på evalueringsrapportene. Som en del av utviklingen av ordningen ble finansieringsmodellen endret (2018) til at enheten dekket 50 % av netto investeringene i prosjektet. Motivasjonen var å styrke faglig forankring.

Ordningen har fått fram mange gode forskningsprosjekter, som igjen har søkt og fått innvilget støtte på eksterne konkurransearenaer. Samarbeid på tvers, sammen med kvaliteten på forskningen, er de to viktigste innsatsfaktorene for å følge opp bærekraftsmålene lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Alle fakulteter er involvert, og så langt er 18 prosjekter finansiert

Satsingsområde (antall prosjekter)	
Bærekraftig bruk av ressurser	3
Teknologi	6
Helse, velferd og livskvalitet	6
Energi, klima, samfunn og miljø	3
Samfunnsutvikling og demokratisering	0
Sum	18

Prosjektene som har fått støtte er:

Prosjektnavn og tildelingsår	Deltakende fakulteter
From unexploited marine biomass to high value products (MarVal) - 2015	BFE-fak, NT-fak, Helsefak, HSL-fak
Centre for advanced nanoscopy to decode sub-cellular biological systems (Nano-Bio-Sys) - 2015	Helsefak, NT-fak, NFE-fak
Arctic ocean technology and law of the sea research - 2015	NT-fak, BFE-fak, Jurfak
Personalised medicine for public health - 2015	Helsefak, NT-fak, IRS-fak
Biofilm-inhibitors and eradicators from unexploited marine (AntifoMar) - 2016	BFE-fak, NT-fak, Helsefak
COAT tool methodological advancement of climate-ecological observatory for arctic tundra (COAT Tools) - 2016	BFE-fak, HSL-fak, NT-fak
Discovery and design of new antibiotics (AntiBioSpec) - 2016	NT-fak, BFE-fak, Helsefak
Transforming CO2 to capital by interdisciplinary CCU- optimization strategies - 2017	BFE-fak, HSL-fak, NT-fak
Data-driven health technology - 2017	NT-fak, Jurfak, Helsefak
Lead-to-drug development of amphipatic scaffolds targeting multi-resistant bacteria - 2017	Helsefak, NT-fak, BFE-fak
Innovative strategies to improve salmon health (FISH&CRISPR) - 2018	BFE-fak, Helsefak, NT-fak
Transformation to a renewable smart rural power system community (RENEW) - 2018	NT-fak, HSL-fak, IVT-fak
PET in targeted brain theranostics and education (BrainSTORM) - 2018	NT-fak, Helsefak, BFE-fak, HSL-fak
Novel marine resources for food security and food safety (SECURE) - 2019	BFE-fak, Helsefak, Jurfak
Artificial intelligence solutions to virtually stain label-free cell and tissue images for studying cardiovascular diseases of fish and mammals (VirutalStain) - 2019	NTfak, Helsefak
Nanoscopy applied to selective autophagy research (NASAR) - 2020	Helsefak, NT-fak
Consortium for patient centered artificial intelligence (CPCAI) - 2020	Helsefak, NT-fak
A step forward to better understanding the ice accretion physics and develop innovative technological solutions (arclCE) - 2020	IVT-fak, NT-fak

Andre prosjekter med søkelys på SDGs

IMPETUS («drivkraft»)

UiT er sammen med Troms og Finnmark fylkeskommune partnere i et EU-prosjekt om utvikling av tilpasninger til klimaendringer. Målet med prosjektet er å utvikle kunnskap og tiltak som gjøre samfunnet mer motstandsdyktig mot negative konsekvenser av klimaendringene.

CAGE -SFF – Centre for Arctic gas hydrate, environment and climate

I CAGE studeres gasshydraters rolle i arktiske områder og den mulige effekten de har på økosystemer i havet og igjennom det globale klimaet.

COAT – Climate-ecological observatory of the Arctic tundra

Et økosystembasert overvåkingssystem, der formålet er å forstå hvordan klimaendringene påvirker tundras næringsnett for å bidra til bedre naturforvaltning.

ARC – Arctic Centre for sustainable energy

Satsninger, spesifikt rettet mot fornybare energiløsninger - interdisiplinært, for arktiske utfordringer. Samarbeider med regionråd, skoler, lokale næringsaktører med et felles ønske om å ta i bruk ny teknologi og kunnskap.

Arven etter Nansen

Et holistisk forskningsprosjekt som leverer integrert kunnskap om et marint klima og økosystem i rask endring. kunnskapsbasen er avgjørende for en bærekraftig forvaltning av Barentshavet og det tilgrensende Polhavet gjennom det 21. århundret.

Befolkningsundersøkelser i nord (BiN)

En tverrfaglig satsing der mål om styrket helse hos kommende generasjoner gjennom en kunnskap om levekår i nordområdene.

Arctic Resilience Accelerator (ARA)

ARA er et internasjonalt initiativ utviklet i et partnerskap mellom UiT, Harvard Kennedy School Belfer Center for Science and International Affairs og the Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne (EPFL). Målsetningen er raskere å finne og implementere løsninger for de hovedutfordringene de nordlige samfunnene står overfor. Spørsmålene som ønskes besvart av ARA er knyttet til helse og velvære, fornybar energi og matsystemer. Disse sammenfaller med bærekraftsmål nr 2 Utrydde sult, 3 God helse, 7 Ren energi for alle og andre.

CANS - Centre for New Antibacterial Strategies

Senteret har som mål å utvikle kunnskap for nye måter å behandle bakterieinfeksjoner for å dempe og unngå utvikling av antibiotikaresistens.

Innovasjonsaktivitet og bærekraftsrelevans

Sentre for fremragende innovasjon (SFI)

UiT leder nå tre SFler og er partner i en. Sentrene jobber med innovasjoner som vil bidra til en mer bærekraftig utvikling.

CIRFA (2015) - Centre for Integrated Remote Sensing and Forecasting for Arctic Operations

Forsking og utvikling av overvåkningsteknologi, som fjernmåling, signal prosessering, radar-teknologi, RPAS teknologi, numerisk modellering og data assimilasjon. Innovasjonene er en dronebaserte sneradar, olje, utslipp, modellering og predikasjon og vindsimulering.

DSOLVE (2020) - Centre for the development of biodegradable plastics in marine applications – Innovations for fisheries and aquaculture

Senteret har som mål å bidra til å redusere makroplast i det marine miljø ved å utvikle biologisk nedbrytbare materialer som erstatter tradisjonell plast.

Visual Intelligence (2020)

Senteret vil utvikle bedre verktøy (ML-AI) for blant annet å oppdage hjertesykdommer og kreft, overvåke og påvise naturressurser og overvåke miljø og klima, risiko og potensielle naturkatastrofer.

HARVEST (2020) - Technologies for sustainable biomarine value creation

Senteret skal utvikle teknologi som kan finne og overvåke bestandene, fiske forsvarlige mengder og deretter prosessere råvarene til verdifulle produkter og nye biomarine verdikjeder. Ledet av Sintef Ocean.

CO₂ høsting ved bruk av alger

Prosjektsamarbeid med lokalt smelteverk Finnfjord AS. Prosjektet går ut på å rense CO₂ fra avgasser fra Finnfjord smelteverk og bruke dette som substrat for mikroalger. Høstede mikroalger utnyttes som ingrediens i f.eks. fôr til bruk i fiskeoppdrett.

Teknologi til elektriske båter

Forskere har gjennom prosjektet GMV Zero bidratt til utvikling av den første helt elektriske servicebåten for oppdrettsnæringen. Teknologien er utviklet i samarbeid med Grovfjord Mekaniske verksted (GMV). Forskningsbasert kunnskap til en bærekraftig løsning av et praktisk problem.

UiT BA senter Nord

UiT etablerte i 2017 BA senter Nord - et kompetansesenter for bygg- og anleggsbransjen i Nord-Norge. Senteret er delfinansiert av Kapasitetsløftet, Forskningsrådet, og er organisatorisk lagt til IVT-fakultet. Senteret leder eller er partner i prosjektene DeConcrete, Circulius, Green arctic building, HyTrEc og Spring. Felles for disse forskningssamarbeidene (bedrifter/forskning) er at de innoverer bærekraftige og grønnere løsninger.

Innovasjon for bedre helse

UiT har sammen med UNN utviklet en behandling for en sjelden og i noen tilfeller fatal blødersykdom hos barn, som skyldes at moren danner antistoffer mot fosteret og dermed bryter ned barnets blodplater. Behandlingen testes nå ut på mennesker i klinisk fase II. Rettighetene til videre utvikling er overtatt av selskapet Rallybio.

Innovasjon for kartlegging av lese- og skrivevansker

Ved HSL-fakultetet har de utviklet Literate dysleksitest. Screeningtesten er utviklet for å avdekke lese- og skrivevansker og dysleksi hos ungdom og voksne. Gjennom et forskningsbasert innovasjonsarbeid er det utviklet seks ulike tester slik at det på en enkel og fleksibel måte kan gjennomføres kartlegging av lesevansker. Literate er et eksempel på at det også innenfor humaniora og samfunnsfag kan utvikles forskningsbaserte innovasjoner med stort verdiskapingspotensialet og som også tar samfunnsansvar. I 2020 fikk Trude Nergård Nilssen UiTs innovasjonspris for sitt arbeid med Literate.

Studenter og innovasjon

UiT har fire studentgrupperinger som har mottatt økonomisk støtte fra Forskningsrådet for deres forskningsfunn. Disse er Medsensio, Keenious, Pazing og i 2021 Akti. De tre første er av en slik art

at bærekraftig eller grønn ikke er en hovedkarakter, men Akti definerer seg selv som en kommende etablering for kortreist og bærekraftig reiseliv. Forretningsideen er en app for bruk av lokalbefolkningen til å kjøpe restplasser innen segmentet reiseliv. Dette vil øke lønnsomhet og representerer et grønt alternativ til lengre reiser.

Utstillingen Arv

Utstillingen Arv er produsert i samarbeid mellom HSL-fak og UMAK. Den ble åpnet ved universitetsmuseet i 2018 i forbindelse med 50-årsjubileet til universitetet. Utstillingen er basert på et stort forskningsprosjekt innen arkeologi om menneskelig påvirkning på kultur og miljø, og kunstneren **Joar Nango** har vært sentral i utformingen. Utstillingen er et eksempel på innovativ formidling av forskningsbasert kunnskap. Arv er nå på reise i landsdelen (Alta - Bodø).

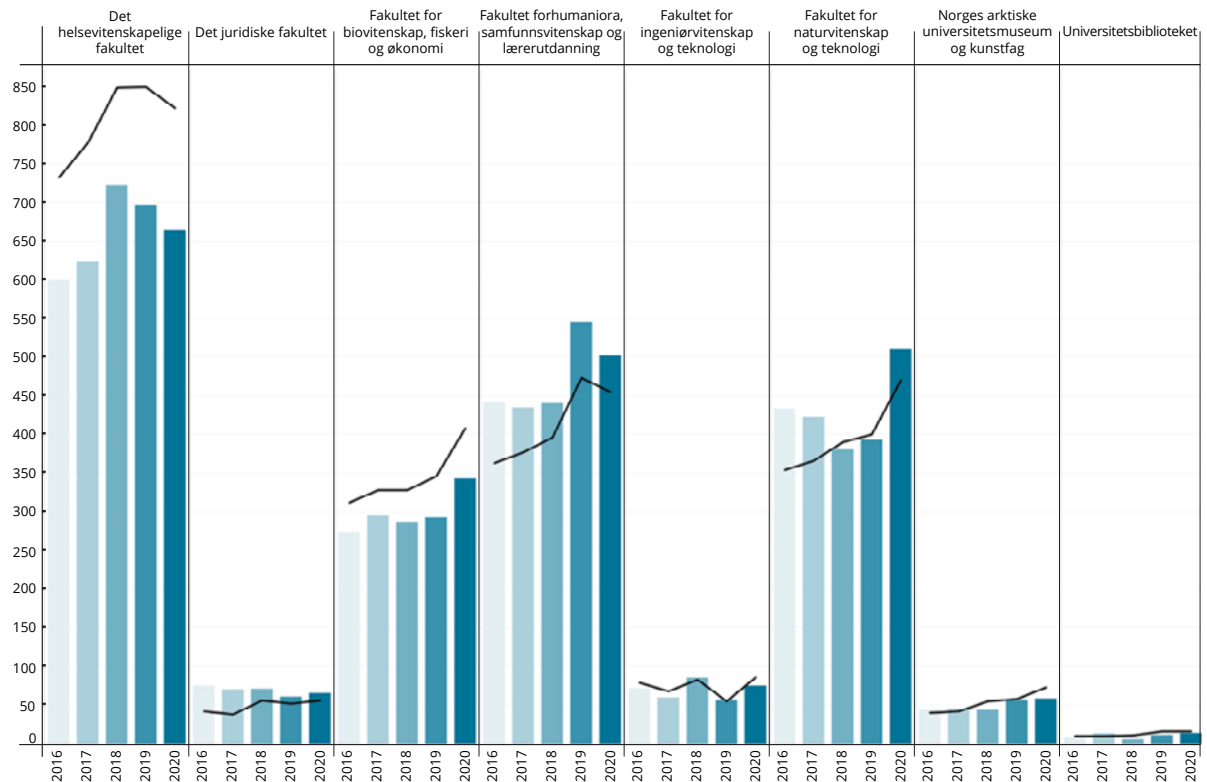
Veien videre for bærekraft i innovasjon

For det videre arbeidet med bærekraft i innovasjon, er det først og fremst viktig å jobbe med innovasjon generelt. Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap gir retning for innsatsen som må til for innovasjon i forskningen og som fag i undervisningen. Handlingsplanen revideres ved behov og en endring ved kommende revidering vil være å synliggjøre miljømessig, sosial og humanistisk bærekraftige innovasjoner.

Figur og tabell

Vedlegg 1

Antall publikasjonspoeng pr enhet 2016-2020

Vedlegg 2

Datsett i Open Research Data fordelt på fag

Fordeling på fag av de 631 datasettene ¹⁾	
Earth and Environmental Sciences ²⁾	582
Physics ²⁾	417
Medicine, Health and Life Sciences	51
Social Sciences	24
Arts and Humanities	9
Computer and Information Science	9
Chemistry	8
Mathematical Sciences	4
Astronomy and Astrophysics	2
Business and Management	2
Engineering	2
Agricultural Sciences	1

1) For mange datasett er det angitt mer enn én fagtilhørighet, så summen i tabellen blir langt mer enn 631

2) Inkluderer alle 402 ionosonde-datasettene

Vedlegg 3

Tilstandsrapport

Jan Erik Frantsovåg

Antall artikler med gull og grønn åpen tilgang og potensialet for grønn åpen tilgang i UH-sektoren, per institusjon 2020

Original tabell							Lagt til for analyseformål						
Institusjon	Antall publika- sjoner	Gull Åpen tilgang	Hybrid Åpen tilgang	Grønn Åpen tilgang	Ikke Åpen tilgang	Deponert Grønn Åpen tilgang	Andel ikke Åpen tilgang	Ikke-dep	Ikke-dep i %	Andel grønn åpen	Andel grønn deponert	Andel grønn hybrid	Andel gull
UiO	5696	1783	1579	1142	518	674	9,1 %	1192	20,9 %	20,0 %	11,8 %	27,7 %	31,3 %
NTNU	5289	1573	1379	848	859	630	16,2 %	1489	28,2 %	16,0 %	11,9 %	26,1 %	29,7 %
UiB	3168	1167	865	284	272	580	8,6 %	852	26,9 %	9,0 %	18,3 %	27,3 %	36,8 %
UiT	2015	794	505	295	140	281	6,9 %	421	20,9 %	14,6 %	13,9 %	25,1 %	39,4 %
OsloMet	1105	412	255	120	88	230	8,0 %	318	28,8 %	10,9 %	20,8 %	23,1 %	37,3 %
NMBU	1012	391	345	56	166	54	16,4 %	220	21,7 %	5,5 %	5,3 %	34,1 %	38,6 %
UiS	1007	291	259	68	277	112	27,5 %	389	38,6 %	6,8 %	11,1 %	25,7 %	28,9 %
USN	836	316	180	84	188	68	22,5 %	256	30,6 %	10,0 %	8,1 %	21,5 %	37,8 %
HVL	759	280	153	79	213	34	28,1 %	247	32,5 %	10,4 %	4,5 %	20,2 %	36,9 %
UiA	746	196	165	90	190	105	25,5 %	295	39,5 %	12,1 %	14,1 %	22,1 %	26,3 %
NU	589	242	138	73	92	44	15,6 %	136	23,1 %	12,4 %	7,5 %	23,4 %	41,1 %
HINN	376	152	83	25	83	33	22,1 %	116	30,9 %	6,6 %	8,8 %	22,1 %	40,4 %
NIH	280	94	64	46	69	7	24,6 %	76	27,1 %	16,4 %	2,5 %	22,9 %	33,6 %
BI	259	35	57	42	34	91	13,1 %	125	48,3 %	16,2 %	35,1 %	22,0 %	13,5 %
HiØ	232	74	47	27	75	9	32,3 %	84	36,2 %	11,6 %	3,9 %	20,3 %	31,9 %
NHH	201	9	52	31	97	12	48,3 %	109	54,2 %	15,4 %	6,0 %	25,9 %	4,5 %
VID	169	55	25	25	40	24	23,7 %	64	37,9 %	14,8 %	14,2 %	14,8 %	32,5 %
HK	163	30	39	11	50	33	30,7 %	83	50,9 %	6,7 %	20,2 %	23,9 %	18,4 %
UNIS	154	42	57	12	30	13	19,5 %	43	27,9 %	7,8 %	8,4 %	37,0 %	27,3 %
HiM	147	35	29	10	66	7	44,9 %	73	49,7 %	6,8 %	4,8 %	19,7 %	23,8 %
HVO	93	28	27	1	37	0	39,8 %	37	39,8 %	1,1 %	0,0 %	29,0 %	30,1 %
Bjørknes	62	26	15	5	10	6	16,1 %	16	25,8 %	8,1 %	9,7 %	24,2 %	41,9 %
MF	61	11	3	1	41	5	67,2 %	46	75,4 %	1,6 %	8,2 %	4,9 %	18,0 %
LDH	47	19	8	7	10	3	21,3 %	13	27,7 %	14,9 %	6,4 %	17,0 %	40,4 %
PH	45	22	5	8	9	1	20,0 %	10	22,2 %	17,8 %	2,2 %	11,1 %	48,9 %
NLA	44	6	12	1	21	4	47,7 %	25	56,8 %	2,3 %	9,1 %	27,3 %	13,6 %
DMMH	38	20	8	0	10	0	26,3 %	10	26,3 %	0,0 %	0,0 %	21,1 %	52,6 %
FH	37	8	8	4	15	2	40,5 %	17	45,9 %	10,8 %	5,4 %	21,6 %	21,6 %
AHO	27	12	2	0	10	3	37,0 %	13	48,1 %	0,0 %	11,1 %	7,4 %	44,4 %
NMH	22	6	2	1	10	3	45,5 %	13	59,1 %	4,5 %	13,6 %	9,1 %	27,3 %
SH	16	5	3	1	6	1	37,5 %	7	43,8 %	6,3 %	6,3 %	18,8 %	31,3 %
FIH	14	4	0	0	10	0	71,4 %	10	71,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	28,6 %
ATH	10	4	0	0	6	0	60,0 %	6	60,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	40,0 %
KRUS	9	1	4	1	2	1	22,2 %	3	33,3 %	11,1 %	11,1 %	44,4 %	11,1 %
HLT	9	4	0	0	5	0	55,6 %	5	55,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	44,4 %
SH	7	3	1	0	3	0	42,9 %	3	42,9 %	0,0 %	0,0 %	14,3 %	42,9 %
KHiO	1	0	1	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100 %	0,0 %
Totaler	24745	8150	6375	3398	3752	3070	15,2 %	6822	27,6 %	13,7 %	12,4 %	25,8 %	32,9 %

Tallgrunnlaget er hentet fra Cristin og data er kryssjekket mot en rekke datakilder som DOAJ, Scopus, Unpaywall mfl. Avvik kan forekomme.

Kilde: Unit

Vedlegg 4

Fakultetsvis differensierte bidrags- og oppdragsinntekter (absolutte tall) for 2020

Fakultet	Forsk- nings- rådet	Statlig etater	EU-mid- ler	Kommu- nale	Nærings- liv	Stiftelser 'og org.	Andre	Gaver	Sum
Adm	176	945	765	548	-	-	664	3 036	6 134
Helsefak	36 752	152 413	6 712	8 763	1 888	6 342	-862	35 107	247 114
NT	98 294	19 996	12 538	5 119	11 070	1 375	14 713	21 423	184 528
HSL	37 879	51 079	2 108	722	677	-553	554	9 459	101 924
BFE	37 526	12 292	11 104	2 889	14 787	1 065	1 814	12 409	93 886
Jur.fak	2 700	4 377	-	43	432	501	207	1 920	10 179
IVT	6 727	8 093	-3 210	1 162	455	15	35	-1	13 275
UMAK	3 514	18 270	6 562	1 443	4 514	276	7	578	35 165
UB	3 771	65	-	-	-	-	-	-	3 836
BEA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	227 338	267 531	36 579	20 689	33 822	9 020	17 130	83 931	696 041

Kilde: SØKI

Referanseliste

Stillingsstrukturutvalget, 2021

<https://innsyn.acosky.no/uhr/wfdocument.ashx?journalpostid=2021000404&dokid=45374&versjon=1&variant=A&>

Strategi for forskerrekruttering og karriereutvikling:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/fce9f4d821ca43d59b7bc462bed46f82/strategi-for-forskerrekruttering-og-karriereutvikling.pdf>

Utnytting av postdoktorer må ta slutt, UA

<https://www.universitetsavisa.no/barbara-carvalho-eli-smeplass-enrico-riccardi/utnyttningen-av-postdoktorer-ma-ta-slutt/190621>

Få postdoktorer får vitenskapelig toppstilling etterpå

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fa-postdoktorer-far-vitenskapelig-toppstilling-etterpa/id2829341/>

Regjeringen vil gi postdoktorene karriereplan og mentor

<https://www.forskerforum.no/postdoktorene-skal-fa-karriereplan-og-mentor/>

NIFU, 2019, Attraktiv akademisk karriere? Søkning, rekruttering og mobilitet i UH-sektoren

Karriereplan til postdoktorer

<https://www.universitetsavisa.no/postdoktorer/vil-gi-karriereplan-til-postdoktorene/194465>

